

Yeshiva University's Center for the Jewish Future and

Congregation Keter Torah present

Mourning for Yerushalayim in 2019 Tisha B'Av 5779

Rabbi Dr. Jacob J. Schacter jschacte@yu.edu

August 11, 2019 • י' אב תשע"ט

The Worldwide Webcast is sponsored

in appreciation of Rabbi Dr. Jacob J. Schacter & Yeshiva University and in commemoration of the 41st Yahrzeit for Helen Friedman Kuflik, Hodel Ruchama bat Avraham Shlomo v'Etta Malka, and in memory of Betty Blum Rockoff, Bryna Ita bas Chanoch Henoch V'Bayna Rachel, by Dr. Avi and Shuli Rockoff of Boston.

Tisha B'av Presentation hosted and sponsored by Congregation Keter Torah, and by

Diana & Michael Feintuch and family to commemorate the yartzeit of Michael's grandfather, Dovid Leib ben Shmuel Zelleg, David Boodman, *z"l*

Batya & Nachman Paul to commemorate the yartzeit of Batya's grandfather, Chaim Eliezer ben Zalman, Eli Muller, z''l, and in memory of Rochel Leah bat Moshe, Rochelle Shoretz, z''l

INTRODUCTORY SHIUR

WHY DOES TISHA B'AV MATTER IN 2019?

מדרש איכה רבתי

ייוולא חמל את כל נאות יעקב י רבי דעקב בשם רבי הושעיה אמר ארבע מאות ושמונים התיו אל הגשו וממקרשי תחלו , והואך זה , אלא באותה שעה . בתי כנסיות היו בירוטלם מגיין (ישעיה א) מלאתי משמפ מלתי בתיב , וכל אחד ואחד היה לו בית ספר ובית תלמוד , בית ספר למקרא , ובית הלמוד למשנה , דבר אחר בלע יוי ולא חפל את כל נאת יעקב את כלי מאותיו של יעקב כנון רבי ישמעאל ורבי נמליאל ירבי ישכב ורבי יהורה כן בכא ורבי הוצפית המתורגמן ורבי יהורה הנחתום ודכר הנגיה בן תרדיון ורבי עקיבא וכן עואר ורי מרפון , וארת דמפקין רבי מרפון ושעיילין רי אלעור חרפנה-רבי יוחנן הוה דרש שיהין אפין בבלע ה׳ ולא חמל ׳ וֹד׳ תוה דריש עשרים וארבעה אפין , ולא דרבי יוחגן יתיר על רבי אלא ע"י שהיה סמוך לחורכן הבית היה נוכר וחיה דודש וביכה ומהנחם י איר יוחנן רבי היה דורש (נמרבר כד) דרך כיכב מיעקב אל תיקרי כוכב אלא כחב י ריע כד הזה חשי ליה לחדין בר בוויבא הוה אמר היינו מלכא משיחא י איל רבי יוחגן בן

עברי בעיר אחריו והכו אל תחום עינכם ואל החשולו זקן בחור (ד) בלע ובתילה ומף תשים תהרנו למשחית ועל כל איש אשר עליו קפצה קשינוריא לפני כשא הכבוד , אשרה לפניו רבון העולם איזה מהן נהרג על שמך איזה מהן נפצע מחזו על שמך איזה מהן נתן גפשו על שבוך, אמר אין בהם בדי שבור י רבי איבו אמר אמר הקרוש ברוך הוא יחרב ב'הם ואל תינע יד בעדיקים: יורבי יהודה ברגי סימון אמר הוא והם יש כחם כדי שמר רבי הנחומא ורבי אבא כשם רבי אבא אמר מעולם לא אמר הקב"ה דבר מוב וחוזר כו וכאן חזר כו, הרא היר (שם)ומסקרשי החלו אל היקרי ממקדשי אלא וממקודשי החלו , מיד מה כהיב ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית , וכתיב ויאמר אליהם ממאראת, הכיה ומלאר את החצרות חללים צאו ויצאו והכו בעיר , וכתיב ויה: כתכותם ונאשאר אני ואפלה על פני ואועק ואומר אחה אדני ייי המשחית אתה את כל שארית ישראל ואין שארית אלא צדיקים , לכך בא ואמר בלע ייי ולא חטל ונומר:

(01. flx

ה (מלחי פתיב) חסר לו ניתמריה שלו הרכש מחות ושתורים י ועיין כשן : (כחותים של ישקב) הגחים שכו בנון כיי שקן ששרה הרוגי מלכות שקדשו הצם : (כ"י הוה דרים כו' ורי הוה דרים) לריך להיות מקודם רכי הוה דרים כ"ד אפין וחח"ב דכי יוחנן הוה דרים שיתין אפין . כיון שרכי היה קודם רכי יוחק כופן והיה גדול מתנו (אסיפת אמרים) ופירופו ששים מפשים שמשו בישראל אשר פליכם בחתר כלם כי : (ולח דרכי יותן חזיר) ולח שר"י היה יודש יותר שנין החורכן משהיה יודע רכי שהיה לפניו הרבה . אלח רכי ע"י שהיה פתוך לחורכן היה קשה פליו וכיכה והיה לריך להתנחם ולמסוק . מכל רכי יוחק לה היה קשה פליו כ"כ מפני שחיה מחר החורכן הרכה : (חל חקרי כוככ בר) כתכ בספר מחור פינים כחלק חמרי בינה פרק י"ב שמוח כדברי הימים שלהם שוה בן בוויבה מתחילה היה : שמו כר כובכה חד מחשבר באלמום של הדרואנום היה כמו חכוב כנוהו כן כחיבה : (ר' פקיבה כד הוה המי ליה להדין כר כחיבה) פי' כשהיה רוחה הצלמתו שכובש פחים

פצי משה בא 41 ת ה בשלשה פרקים פרק רביעי תענית

נשם כם שראל שנה שהכ לכם לנותר כרסיים שתכום לשכיה, דמה: ומין: נישושינה הן כהו ומין . החי כנד נותו מחיד ולה הי נשנים תמני כלהי בהרוב כרסים: ויש דלוחה . כם בשמש הקורה דשיי וקדוי והי כליים שתרים של החקן ומין: כה להן שים - שביא שם משלב נדולה רש מימם מותחי היושין שה, ושלה שכה, חי בתחו ושלהי בשלו מסיים היותו היותו של או שלה שיל לה לף על עד הדה נסכם כדו וענו של שד ההושל און בשר קושי הושלים עם כה וליי יושו ווצר ההושל של ביו וענו של של החושה של של לו ווצרו שר שרשם - שמשתיון : רשב עליםם לה לחנם ונו" מהקה. מהמתקה: ראב שהים הן הנהם של של שה מהדר הדר הדר היותר מס היותר של מתקה במורמים ביותר היותר מתקה במורמים ביותר היותר במורמים היותר הי

नेदी व्हे खुवत व्हे नेकर दोक रुवेक त्राच क्ष्म प्रकारण क्ष्म क्ष्म क्ष्म कार्यः त्रच क्षम्यकात्र क्षम् ज्ञान क्ष्मे क्षाम् क्षम् क्षम् क्षा कर क्या है। कर हो क्या है असे कर क्या की क्या है। מתבי הלו ב" כי יהוע הסידים יהו מרבי הלו ב" כי יהו אהו בנו הקים כאי ונירן פחרם ושמים הוש בשקשי מיסו स्त्रम् दल्त्वं देल्या उत्सात्मा स्टब्स्ट इस्ट स्टब्स्ट स्टब्स्ट स्टब्स्ट इस्ट इस्ट יטעון עם סופ מוני כו ומצבי אבור ע: מיבים . נכור כור ברילוז: מו रक्का , तीत्रथ की प्रकार किया क्षाचा נפס שלה חושון לערהים כי שלה ועי : प्रा होते सामार्था । ता वर्ष संस्था वा व्यर्थना सम्बद्धा वर्षण מנות להבר: לתנים י רבי חלים כן שך ההם החו של כן מותו: תרי לי שמותה הוצי עוד חשו כה מודן עלי

הצית אם עליה ורעו רליותיו "חגי ר' יום אימר יום שחרב הבית היה מוצאי שבת ומוצאי שמישה ומשמרתו של יהוריב בתשעה משל: יוני מחוק נשים לו מש יי וברעתם יצמיתם יצמיתם ה' אותני "ר שמעון בן לקיט בעא קומי ר' יווען פרו לומר שור בלא נבבים אול נישמעינה בן הדא דתני כוה וכוה היו הלרם עומרין על הויוכן ואמרי' ויטב עליהם את אונם ונו' ר' אבהו אמר איתפלנון ר' יותנן ור' שמעון בן לקיש ר יותנן אבר איברים שיר בלא נמבים רשביל

אמר אין אוכרים שור בלא נכבים התיבור יותנן לר' שמעון כן לקים והתני בוה ובוה היו הלום עומדים על היוכן ואיפרים וישב עליהם את אינם אל רשב"ל מה את שמע מינה אמר ליה מאחר שאלו נכבים היו זכנו של שיר היה ר' יותנן אבר שירו של יום ר' שבועון בן לקים אבר שירו של אתמול א"ר לדי יהודים גברה מודון קרתה משרביי משר בייתא לשנאייא א"ר ברכיה יהודים יה הרוב עם בניו על שמרו ושרבו בו ידעה עמק ציפורים ידעיה עצה עמוקה שבלכם והגלם לציפורן: גלברה ביתר: <u>דרי דוה</u> דרש יני כד שהנו לבנו בכם: רכו כל סם אנו עשרין וארבעה עיברין יבלע ה' ולא חמל ור' יותנן דרש אשותין ור' יותנן יתיד על רי אלא ע"י דרבי הזה סמיך לחרבן בית מקדשא הזה חמן סבין נהירון והה הדש ואנין בבין ומשחדבון וקיימין לון "חני אור יחודה בן ר" עי בהו שנ מסמר. לא ממרט. ולא המסף: ימו נהורין וההרודש ואנין בבין ומשודותון וקרמין לון "חצי א'ר יהודה בן ר' המחו אותו מנולותיו מכל מכב המסארעאי ברוך ר' הזה רודש יהכול כול יעקב והדרם רי עש כולו של יעקב של לה. נגם זון מכל למדשומה שו אותו ממה שעשו לו די עשו בביתר "חני ר' שמעון בן יווד עקבהר' ההה של לנגם זון שר במרשל לא אהו "צווח ממה שעשו לו די עשו בביתר "חני ר' שמעון בן יווד עקבהר' ההה

מר מערבי Hitto

ार्ग कर अधेकत् या द्वार गर्भाको देव राज्य

שרו של יום - לומיו הבינו שר של יום

מבל: יסרוכי כן מה מוסכל ג' קשביו"

מש, נשטו נקי ב וקו שון - ומ. שאימתו לשט מצו ו, שני ומונון - כג ד נששו, ונושו: בני מונון - כג

ר" יחור על רי-בחונים וחלון ר' הים קרוב

נתרבן בכ"ת יותר תר"י וכקי כפי בתחרש" שנין מדנן וכסקה ר זים מדי שני מנין מדנן וכסקה ר זים מדי שני

סכים המפשרים ולה היה ד' ישל לנתור

כל בתחדשת הביתור בשם: בדוך ר רבו בדוך ויד בדוך רי סים ומי : ידיו אל שם בביתר - חב"ב וגדולה היו יחי

שבור מרכן מה"ממים בחדם כמה לה הין בה חלו בני חדים : ישר במה

כלחיך - כלותי און רב לוח מוחקי : מוקבי קייח - רוש נייםון שונגים יקים היים ביים היים לביים לביים

בשו נכוקם כייכן לם כם חברי לב

ונשח ון שלו יהו נשמי הח סבוכה ושקו: מיכיעי - מנה של : לו

שרו של החחל וכם שבם תושרט"

) [3 h2, 2 job 26/21 /2 1/25/2 1/2 1/25, 32/4 /-Luna Mr (ver)

באר הנולה

סנן אברהם ניי

אה תקממ הלכות תשעה כאב תקשם שב (") כמור מכה ה' מכ ונים כשרים ובנ' משר שם כהן הבה מיים בהן הבה מיים בה היים היים היים בה היים בה ביים בה היים בה ביים בה היים בה היים בה היים בה ביים בה היים ב

בירות היא שנה דנרים ברשה . כדי לאו שמשר הנים בשנה : בירות היא שמר דנרים ברשה . הא רא לנור משרח ום כש' ים דאין תקרות היא שמר דנרים ברשה : הא לנור משרח ום כש' ים דאין תקרות א שמר דנרים ברשה . רוכוב א ומשור לפרון נור פי הפינ

דמדיכה כומן שהין סכים הין חייכי לבתעות חלה כס"ב מ"מ כיון אכשי כנם נבחמיר נכחפבות כמו ס"כ : כתב מ'ם כד קדה קברים שהכלון החם לחם מיש להחהם שם פליבור שביל ורל הקה קמן עים לו דשה לכתהבל: ג שחתים ברמינה כד. לפי שלון רוב כלכור יכולים

היינו משל היינו במור היינו במור משל ביינו היינו היינו משל ביינו היינו היינו משל ביינו היינו היינו היינו היינו משל ביינו היינו

למשר כם [רי] הנק") כשל מו הני ברים מחוד לשמר כם [רי] הנק") כשל מו למשר כם [רי] הנק") כשל מו למים בשל מו למים מחוד ל וכ"ה כמסנה פ"ד דהפנית שמנטי מפנגד לה כיו קורון נשמה כפ"ש מפר כנוד שפת וליל לכלידל ככל מכינים מכע" ולכן קורין פמים (") כי מיז שכב א'ם ויתר כמנגם [הבודרגם כי ד'מ] מוסב נתפרת *) משר כתחן לשמות מנום של

ברכם מכפור יום ומשכין למיטקות (°)

פיין כדי מקבינ פינ:

פחשיב כפור החדשים מפים שלפרן הומן הום מום המשירי הדם למם דחשיב הלכות תשעה באבושאר תעניות

תקמש להתקנות ד' תעניתים ובו ב סקיפים : א של " (") מחייבים להתקנו בתשקה באב ובשבקה עשר בחמה (4) זכנ' בחשרי וכעשרה בשבת

א (כ) מפני רברים הרעים שאדעו בהם: ב ? ג אף על גב דכתיב בקרא בחדש הרבעי בתשעה לתודש הובקעה העיר ב אין מתענין בם' בו אלא ביו בו מפני שאף על פי שבראשונה הובקעה (נ) בם: בו כיון שבשניה הובקעה ביין בו חקנו להתענות בי"ו בו

תקנ הבדל שיש בין מ' באב ליתר צומות ובו ד"ם : א * 6 הבל חייבים להתענות ארבע צומות הללו א ואשור לפרוץ נדר: סנה מים שעום ומיקום שמשים מינה מין להספום (שנבום שיושתי וכצניו פ'ב) ומפ" מין שנקבום מין

מין נמשמום למו ב שבנו (5) (מסרי וווקל מי אחם מב מי שנ מדינים להחים (מלקק פי מליד פדף ס'): ב * נ צומות הללו חוץ (מז באב (א) ג (נ) מותרים ברחצה ומיבה ונעילי הסגדל ותשמים המפה ואין

ג בד (נ) כל ד' צופות הלכו אם חלו להיו' בשבת נרחץ

סנם אם הן סלו (ד) נעלבן קורים בשתרם ושנשם וישל (כ"י) ולם רב סיום ביום סספנים בשיב שנם מסנין למשמל מנים ולפיות ויסל ומביב משן (מ) כממם: (ופ"ל פי וש"ם מפיף ד' מס השלישון במפרים): די בשבת קודם לצום מכריו שליוו צבור הצום חוץ ממ"ב רצום כפור רצום פורים וסימנך אכוף עליו פידנו (ממצ משמנים של לפשה שם משר מום): ")

משום התורבן בית שני חמיר לן:

צריך להפסיק בהם מבעוד יום:

לאחר השבת:

כעל סכי ומולם דעם ספשרי הול פכ"פ וכר למורכן סכים שכחתו יום סממיל כה סמרכ פיכ חשיב כל פה דומות למורכן פים סדר מושים משולים כלינ שבוח סנין מדונו מיקים ומין כו רמו מורכן כי שבי למום משמי כין סמרמורי של הפורכן ותר' ללמדך כר סכי סכים דברי ריו וולג' נחשרי שם נהת נדלים מפרו (") מרם נסרג שפינדמה מסכיתו ליום מול סכיל ולפ"ו פים מימש דחש יש מינם כליו דחין כשל הכרית מתכני עד הלילי כמים נסי" חקרים כמל בריח ליני משלים בפיכ שמל בשכת וממש ליום ה' נפי ש"פ שלו כוש כ"ג כש" כן כניצ ורל דשמר כתם דנרא נכל סדסיי

בסורשיות חהוב חוב כנום בשבעי מד

מתרה דחם רולים פסיקר המפרת של ס"כ חל כשכת חלח שמדחי פ"כ נשחר דים מפח"כ כל"ג דספס סרמפת דשים הנורו לכתפכות כיום נ' לשום חל כנדים לשום כשה חדן כיחה לם סושים : תקנ מרך עמרה קר נית נום וקרי לבו משון ומשר רכו כומן דמיכו

שלום והיים שכ"ם קיים משון יש שבר מים כר ק ממי פריך כמ ונמי דכים מש פסים נום אם קדם נמונה של יסים נשבון משר כנמונם ומרח׳ דסכי קשים לים דסליל נים כרכים כי יכפך למשון כי נמו שלמה בכתור דכשוך כי מביד סקלום למיכם

> ממיףון מהים מיות מיש מקונ הפנים מיש מיש מישלי לין מיי מיש מיש מישלי לין מיי מיש מישלי (מיי מיי מישלי מישלי (מיי מיי מישלי מישלי ŭ

לאם ליים יישי פישו למו ז בים מיש מישו למו ז בין בים מישו ביישו בין בים מישו למו ז בין בים מישו למו ז בין בים מישו למו ז בין בישו היישו למו ז בין בישו ליישו ליישו למו ז בין בישו ליישו לי ति बद्ध १५ अप्रत् भूक अध्यवक्रत विध्याच्याद्यः

| מתעים חבל I

המניח וכפרנ די לקלא פני לקלא כני...

כלכד הלכה כתרויים ל כלכד ששכ"ג והיקא (מו

ותרויידמ

वादी व्यव वाद कर्ड मेर स्कृष्टन में द्युष्टन

プロプ ר יליף מענה מן וגב וכייט ר"ח שנקרו מב כ קרח שני ששו : פוכם כר"ם: רובכיו חשר: פרה שששו כן נפושו - יחיף חשר ששר

An ון בן נסליאל כיצר משנה ויבא הלכה טישב"ג ואסי רבא והלכה טיכי סאר וחדייחיו לקלא וצריכא דאי אשטיעיגן הלכה כר' סאד הנה אמינא אפי', סי"חקמ"ל הלכה כר' כאר הה אמנאאמי מ"חקמ"ל הלכה כר'שב"ג ואי אשמעונן הלכה כרשב"ג 9 ושוש טלו

אממעינן בסעדה המפסק בה דהה אמינא שעות ולמעלה ואי אמבעינן משמ שעות ולמעלה דוה אמינא אפי בסעודה שאינו כפסק בה קמ"ל בסעדה דמפסק בה תניא כלישנא קסא תניא כלישנא בררא תניא כלישנא בררא הביעה עד ב חשקה באך אם רוה אמינא אפילו לארדיו קב"ל הלכה כרכי מאד: עדב חשעה כאב לא יאבל אדם ב' תבשלין בי': אבי רב יהודה לא שנו אלא משש שעות ולמעלה אבל משש שעות ולמשה מחר ואבי רב ידודה לא שנו אלא ולשרות יין ואם לאו אמר לאנול בשר ולשרות יין תניא כלישנא קמא עדב תשעה באב לא יאבל ארם שני חבשלין לא יאבל עתידלטעוד טעורה אזרת מותרלאטלבשי ולשחות יין ואם לאו אמר לאטל בשי במעודה המצמקבה אכל במעודה שאינו מצמקבה מתר "ותרויית לקלאוצוימאדאי בשרולא ישתה יין רבן שמעון

מאין מש שמאה בינה בשלמים מי מי משרה מבשר ומה בשלמים מי מי משרה ביר לאות משרה ביר לאות

בשר היא מה להיא לא מים או היא היא לא מים המים היא ליד מים משרטים היא לא יש אחר היא לא מים או היא היא לא מים היא מים ה ታ

שני בשל

25 CUITS OCIOICIA.

קודם גדלות אבל תינוק אינו משלים כלל מדרבנן וגדלות הוא בתינוק י"ג שנה ויום א' ובתינוקת י"ב שנה וי"א והמלך והכלה ברחיצה ביום זה מה דינם. ועוד אזכיר לך כאן משארז"ל ג"כ בתענית מ"ב הידוע שהוא מדרבנן ואע"פ שרחוקים מאוד שני הימים אלו במעמן ובכל עניינם לפי ששם תענית כוללן גדבר בו מעט ואודיעך (יא) שהחמירו בו חז"ל בכל עניינו כמו ביה"כ להפסיק מבע"י. ובפיכה ובנעילת המנדל ובתשה"מ ועוברות ומניקות שמתענות בו כשאר העם מה שאין עושות כן בשאר הענית במוף פ"א [דתענית] דממיק רב אשי התם נקום מציעותא בידך ויהר פרמי המצוח זו מבוארים במס' יומא (או"ח מי בידך ויהר פרמי המצוח זו מבוארים במס' יומא (או"ח מי כידך ויהר פרמי במל עשה ועבר על לאו שיש בו ברת שנאמר כי כל הנפש אשר לא תעונה בעצם היום הזה ונכרתה אכל או מתה כשיעור זה (יג) בשננה חייב קרבן חמאת קבועה:

N/12 4, 17 2

(יא) שהחמירן בו כו' ע' בפ' מקום שנהנו מבואר דאיכא פלוגמא אם מ"ב בכ"ם אסור וער"ת פ"א מה' תענית דפוסק דבה"ם שלו אסור וע"ש במ"מ שכ' אע"פ דספק דרבון להקל כו'. ונראה הטעם עפ"י המבואר בראשונים דמ"ב היום ג"כ במנהגא חליא מלחא דבומן שאין שלום סי נם ס"ב ברט חליא חלחא רק קבלו טליהם מחמת שהוכפלו כו". והנם בזמן שמד ח"ו התענית מדברי קבלה וד"ק כד"ת דמי א"כ בה"ש שלו אסור דהוי כמו ספק תורה ע' בט"ח במגלה ח'כ חף בזמן שחין שמד מ"ח קבלו עליהם כחומר דברי קבלה ע"כ הוי בה"ש שלו אסור ושמואל סובר דת"ת כיון דהוי האידנא רק מדרבכן בה"ם שלו מותר וט' במ"מ כתב דתום' ליתא בט"ב וכ"ה בתוספות פרק מקום שנהנו דדוקה בח"ש אסור אבל בחום׳ שרי וא"ל להוסיף מחול על הקודש וכ"כ דעם הר"מ שם. וע' ר"מ בפי' המשנה סוף הענית במשנה דחמשה דברים כו' מבואר בפי' דיש חום' בפ"ב כמו ביה"כ ע"ש . ונ"פ דהד' פנויים בפ'ב חון מה שאסורים מטעם אבילות כמבואר בש"ם כל מצית הנוהגים באבל נוהגים בש" בחב והד' פיטיים הנ'ל חסורים גם כן בחבל מ"ת חסורים ג"כ במ' בחב דהשוו התשנית ליה"כ וזה הוי בכלל שינוי כמו ביה"כ דאין השעם משום אבל רק הזי בכלל שנויים. וראיה דמתמת אבילות מותר לדחון פניו ידיו ורגליו בטכן כמכואר בש"ם וביו"ד ובט"ב אסור אפי' להושיט אלבשו במים כי חוץ מסטם אבילות הטעם מחמת עינוי וחז"ל השוו זה ליה"כ ולפיכך באם חל ס"ב בשבת דנדחה אחר השבת דיש שיטוח בה"ח וכ"פ הרח"ה בש"מ דבשבת טהגים דבר שבלנמה והחשכמים טהנים כן ומוחים במי שהולך למכול בשבת זה ומ"ת לא נשמע ולא נכאה מי שיחמיר שלא לרחון פניו וידיו כמנהגו חמיד אלא פשום כל שהוא מחמת חשנית כגון אכילה או שחיה ורחילת ידים ופניו כיון דחענית נדחה נדחה מכו"כ כיון דאוכלים ושותים א"כ מותר לרחוך ג"כ אך רחילת כל הגוף או סיכה דהוא במ"ב משעם אבילום ג"כ ולשיעה זו דיני אבילות לא נדחה ממקומו ונוהג בלנעה אבל מחמת העינוי כמו יה"כ נדחה מכו"כ כיון דהאכילה נדחה נדחה הכל ח"פ:

bayor la 2,05

הלכות תעניות

פסחים דף מיד אין בין טייב ליוכייכ אלא שזם ספיקו אסור חד שוין מסייע לרי אלמזר דארייא אסור לו לאדם שיושים אלבעו במים בטייב כדרך שאסור לכושים אלבעו ביוכייכ מיחיבי אין בין טייב לחענית ליבור אלא שזם אסור בעשיית מיחיבי אין בין טייב לחענית ליבור אלא שזם אסור בעשיית מלאכם חד מותר בעשיית מלאכם וכרי כא לכל דבריכם זכ חד שוין ואילו גבי חענית ליבור חניא כשאמרו אסור ברחילם לא אמרו אלא כל גופו אבל פניו ידיו ורגליו לא אמר רב פפא תהא קולי קולי קתני, ובחום שם בקשו דברי גם בלא מילחי דרייא דאסר לכושיע אלבעו במים לייל קולי קולי קחני דכא בטייב לכל בפחות כל גופו אסור אפילו במים לייל דמענית ליבור מותר בלונן ובחענית ליבור מותר בלונן כדמוכה בפייק דתענית בכייל.

והגראה לומר כזכ, דכוכ באמת בע"ב נאמרו בו שני דינים, חדא דין חטנית, ושנית נוכגים ברי דיני אבלות וכדתניא בתענית דף לי כל מאות כנוכגות באבל נוכגות בע"ב, ורחילב בעאמה אסודה בע"ב מחרי שעמי, חדא משום איסורא דתענית דאסור גם ברחילה, ושנית מדין אבלות, וכמבואר להדיא בהברייתא הנ"ל דקהשיב לרחילה בהדי שאות הנוכגות באבל שנוכגות בע"ב, ויעריש בפניש"י דגרים פירוכין כלנה ד סמג לפין סה ופשן היכק ה פושים היים מי : 3 9'20

(מירוכו דף כדי): צור (דור מנוה : בי בי בי בי של השל (מירוכו דף מיר): צור (דור מנוה : בין יה מושים אים שי

רבינו הננאל יחור פכית פאתים כלוטר אין שם כיה . וכל דירה שהעשיפה לאיר אין כשלשלין כה ישה מכו מון אומים. ישר מנים מאנים. כעונה בקונה מחוו מין המומנו נוצי וכלכת כווך וששפע אצ'ג ואויל לובר בשות חדא רצות סחיים: יושכ וכשל ואינו שוסק אלא מחשב וביותה כי חייב בכל יושב ובשל וחינו שוכק חנת מהשב היותה ש חיב בכל ככשילה לא פשר הכשוב הלכך מקרא הייב בשה פי אבל ימירא אשמשינן דפשור מק"ש דשריה דייב בבל הבמח ס ושניא דשמעתון משמע דשכלכקד האשרות בשירה אק ס ושניא דשמעתון משמע דשכלכקד מאשרות בשני שנה

תנחת הבית

כבוה קטרה ושטלות מקיפות מיחה - מש" דמוקי לה במשקות כד א פייי שמיו פלים: דעביד לה בהולא ודפגא לא שייך כאן לאקשיי אי הכי משנים שם ושיו משלי ניטלטל בטלה כדאקשי לעיל דהחם באילן המסכך על הארץ שיש והאי כיון דבידים הוקף ולדיכה אפילו הוא יותר מכיח שאתים בו סכך וחשיב כמוקף לדיכה אבל הכא ניכא סכך אלא איר ואפי' הקים ולכבוף פתח לת חשיב מוקף

או להקביל פני רכו ולפדות שטיין בו : מיי זי שמומת פמורין מן הסוכה וחשים בשמח ברונות, ולקעור שלה ערבי מחם הו הם שם מבל ק: פשתונון בלקעור שלה ערבי מחם הו הם שם מבל ע פשרונון על בלהמום וכן משעת הן נים בם מבל מבקבעי מה מבהם מבי פטורין מן השוכהבין ביום ובין בלילה ומשמע אש"ם שאין הולכין אלא ביום דאי דאולי ביממא וכלילה אפי" לדבר הרשוח נמי פשירי כדקחני בברייחא" (==] ועוד שוכדה דרב הסדה ורכה כר רכ הונה דגט הרקחה דסורה וסימה אם ישלין לקיים שניהם אמאי פשורין דחשו חדם שיש עי לינית בכגדו ותשלין כרחשו מי מיספר בכך משתר מישו מיש ברקצי מנות וכפי חין כין המודר (מרים מששים והייא מילות וכפי חין כין המודר (מרים מששישתית לפויר ד' נכ:) גבי המודר הגחה דמחויר נו אבידתו אע"פ דמהני ניה פרוסה דרכ יוסף משום דלה שמיחה והי כל זמן שחבידה בביתו מיפשר מלמיחב פי רישתה לעני חם כן שכיחה כיה חלה ודלי לל מפשר אלל בשנה שהות שפרון מן רשות פנא שופת בה בנח חיות של א חייר בשבון בבחן שוכהן בה כנון מלית של אבידה פרם לשפק במשח לה מזונים דלה שכיחה שכהים שעה יבה שני לשחול ממט ולריך לומר דהכא נמי אירי בכי האי נווכא דאי חייב יבתב כלבתך התכא נמי אירי בכי האי נווכא דאי חייב יבתב בלכת דיוך מישכדי בקיום מטת סוכה הוו מכסלי כחיב חד כיון דחתן לחד בהדיח כתיכ חד כיון דוגון כמו נטייין דינו ביילה דפרי כתיכ בקרה הה התילו לה פכר פירה של פבה. הכמוב הוא טורה וטושה מלח בידים ואשר של שבה. הכמוב הוא טורה וטושה מלח בידים ואשר שביי שירה ורשה לו מהלך במנוה חבל חתן שהוח בבוח שבינה

הולכי בדבר מטה כנון לנמוד מורה

במתשכת בעילה כך פי' בקונטרם ושניה רשמעתין משמע דתיכלכק מטה וכלכתך ממשם שושק במטה דמשמע כלכת דיוך ולח כלכת נישאין איוני של יישף מטה ומחהן לה הוה ידשיק שאר שושק במטה דדלמה שאני התן הדוברי ר'ישי הכליל שחון נקל לו כל כך לחשיר השירדה מלטי השים שבשירדה דרשות מיבעי ליה ליתוביה דעתיה ולהסיר מחשבת סרדתו : שבקרי נאתר בקן פתר - לקמן בשמשמין משרש מדקה תמר ליה רחמנה ליחוקתל בהן פתר ינקתן בשתבורן נשני שינוץ יותר פתרך תבוש עליך את הוא דמיחייבת אבל שלי עלתו פעירי והא (א) הדי דים ער דמשמע לישנה שהפעם חלוי משום דהיקרו פחד והכל להי בר פחד הוה ובשמחפאר מראה בעונת שאיט אבל לא אחא למימר אלא דלא ילפיק מהכח לפטרו משחר מנית דשתני חפינין דחיקרו פחר וח"ה ומחי שנא גבי חפילון דאמרינן דדוקה ליחוקהל קאמר ליה ולה לפחל אבלים וגבי חלמוד מורה אמריכן פ"ק דמועד קטן (דף מוי) אבל אסור בחית מדאמר ליה רחמנא ליחוקאל האנק דום דעבדי שאר אבלים כיחוקאל וים לוחר דבדכרי סורה ששינה עו הכסוב חב"ע אים לן למיכר משום דאבל אסור בדברי שורה אבל בתפילין אמאי הולרך נומר נו שינית תפילין אם לא נשביל שהייתי סבור לאיסרו :

ופשוםק כמנום דפעור מפנום מככם ופקם - משכתך בכיתך: ויכי פנשים וגו' - בשכת מדבר קרת בשנה השנית ליליתת מלרים :

אלא אם כן אינו הוה אלא כשישור בית סאחים כחלר המשכן ששיכור זה נחנו חכמים לכל היקף שאינו לדירה ואם גדול הוא מכאן הוי כימלים ואין מעלטלין בו אלא בתוך ארבע אמוחיו של אדם ליפלפל כיה: פספמיפה לאויר י תורה איר

אלא בית סאתים משום דהוידירה שתשפישיה לאויר וכל דירה שתשבישיה לאויר אין משלשלין בו אלא סאתים ת״ש *"שבת בחד שהוא גבוה עשרה והוא מארבע אמות עד בית סאתים וכן בנקע שהוא עמוק עשרה והוא מארבע אמות עד בית סאתים וכן קמה קצורה ושבולות מקיפות אותה מהלך את כולה והוצה לה אלפים אמה אע"ג דקאויל ואתי התם נמי דעביר ליה בהעצא ודפנא: מתני שלוח מצוה פשורין מן הסוכה תולין ומשמשיהן פטירין מן הסוכה אוכלין ושותין עראי הוץ לסוכה : גבו' פה"ם ייירת"ד "בשבתך בביתך פרט לעוסק במצוה ובלכתך בדרך פרש לחתן מכאן אמרו יהבונם את הבתולה פשור ואת האלשנה חייב מאי משמע אמר רב הונא כדרך מה דרך רשות אף כל רשות לאפוקי האי דבמצוה עסוק מי לא עסקינן דקאויל לדבר מצוה וקא אמר רחבנא ליקרי אם כן לימא קרא בשבת ובלכת מאי בשבתך ובלכתך בלכת דידך הוא רמיחייבת הא כלכת רמצוה פמירת אי הבי אפילו כונם את האלמנה גמי כונם את הבתולה מריד כונס אלמנה לא מריד ובל היבא דמריד ה"ג דפמור אלא מעחה מבעה ספינתו בים דמריד הכי נמי דפמוד וכי תימא ה"נ "והאמר ר' אבא בר ובדא אמר רב אבל חייב ככל הטצות האטורות בתורה 'דוץ מן התפילין שהרי נאמר בהן פאר <u>הכא מריך</u> מירדא דמצוה התם מריד מירדא דרשות והעוסק במצוהפמור מן המצוח מרבא נפקא מנה כנון ללמי מורה ולהקביל פני מחתם נפקא דתניא "ריהי אנשים אשר היו ממאים לנפש אדם ונו' אותם אנשים כי היו

נושאי ארונו של יוסף היו דברי ר' יוסי הגלילי

אינה עשויה דירה זו אלא לעורך אויר שחולה לה לשמור השדות וחינה משובה דירה להתיר סיקף גדול: פירוכין פי. שכם במלי קדם היום על החדם והות בתל גרוה משרה וקנה שם שביחתו: וכום פפרכע פמום עד בים פפפים -נדול הוא מארבע אמות אבל אינו יותר של ביח סאתים: וכן כנקפ - נומה המשויה מששם ימי ברחשים ווליחיה: וקמה קלודה . באולמה: ושכונות - נכוהות משרה מקיפות אותה סביב כל הגי מחיטת נינה להיקף בית שחתים ולח ליותר מכאן דלא נעשים לריכה הלכך מהלך בים פו. בים את כולה למתר ותולה לה אלפים יני דכל חללה הואיל ושכח זה באוירה מכשוד יום הוה כארכם אמות של מהום שביחה ולהכי נקע והוא מתרבע תמוח דחי לת כוה יותר מארכם אמות מאי מהלך את שלה איכא כלא מחיטה נמי ארכע אמות מקום שביתה אית ליה דהייט שבו חים תחתיו ומולה להן חלפים חמה דכתיב אל יצא איש ממקוש ואכשך רבנן למילף מקושממקום ומקום מנים? ם׳ כדלמדינן בעירוכין (דף נאי) וחל מוקף מחינות הוא דכל שנכוה עשרה אמביי נור אסיק מחיטת של והקף בהן את ראשו : ושכולום מקיפום " מיק מו ברום ותב"ג דתין שומדום ברום: דעביד (שמום פיה) (יפ- למחינות השכלים בהולה ודשנה משכולת לשכולת עד שאנדן ונדלן יחד סביב ומחזיקות זו המ זו: (ששה מדו) בותני שלום פנום - הולכי בורך רט ולפרות שבוים:פפורין פן כפוכה. ואפי' בשמת הנייהן: לַבַּן' בשכתן

כביסך פרם לפוסק כמלוה. שחינו

חייב בקריחת שמע ולקתן מפרש מתי משמע: וכלכמך כדרך פרע לחתן ותע"ב דהות נמי כמנוה ואיט שוסק אלא טריד במחשבת בשילה לא פטר הכתוב הלכך מקרא יחירא אשמעיט דפטור מק"ם דטריד כמחשכת בעילה : ממי השמם. מהני קרתי פרט למטה : כי דרך י הולך בדרך סחורה: מי לפ שפקינן כו' - וכי חיקר יכול לכטול במקרח דרך מצום עם הרשות והא דרך שתמוא כתיב ומשמע נמי דרך מצוה וקאמר רחמנא ליחייב לקרות: אם כן · דבדרך מטה נמי קאי לכחוב בלכת בדרך : פריד - לכו שדוד במחשבת בשילה ומכתברת כי פטריה קרא משום שירדא פשריה (א) ואיט ישול לעפוק בשנים כאחד : כונם אלפנם לא פריד - וישל לקיים את שתיהן : אי משום שירדם כו' האי דפרין משמע ליה דעירוש שעורם לפי שאינו ישל לשון את לנו והלכך אפי שבעה ספינתו דערוד בנערו ליסמר: שנאפר בהן פאר • כדלקתן ואבל לאי בר פאר כוא וכשמתפאר מראה בשלמו שאיט אבל: מסן פריד פירדא דפטום ואשמעינן קרא דלא מיחייב להסיר דעתו ממחשבת מנוה ראשונה בשכיל זו הבאה שליו אלה ישפוק בראשונה ויהן לבו להיוח כקי בדבר: מירדם דרשום · שחף על פי שהוח חייב לנהוג חבינות פל נעילה רחילה וכיכה להרחוח כטד מתו חיט חייב להצטער :

Chotoken, 1974, 1994)

A Eulogy for R. Hayyim Heller

This essay contains an analysis of *aveiut* and our relationship to the dead; a statement of the significance of communion between generations; and a moving evaluation of R. Hayyim Heller, his personality and his way of thinking Several footnotes of halakhic interest can be found in the original Hebrew version, published in *Divret Hagut veHa'arkba*. The translation is dedicated to the memory of David Carmy $z^{**}l$.

I. "The Reward of the Eulogy—the Mournful Cry"

Although the eulogy (besped) is one aspect of avelut, it differs in its legal manifestations from avelut, which is expressed through shiva and sh'loshim.

- 1. The obligation of *shiva* and *sh'loshim* devolves only upon the immediate family while the obligation of the eulogy includes the distant as well. Our Sages spoke severely of neglect in eulogizing a scholar or, for that matter, any decent person.
- 2. The act of eulogizing, as opposed to the *avelut* of *sb'loshim* and *sbiva*, is not is not defined by specific acts. The external act of eulogizing, of enunciating words of grief and lamentation, is no more than an instrument through which the goal is realized—"grief or heartfelt sorrow."

The phrase "grief or heartfelt sorrow" (avelut o animut shebalev) indicates a dual act—intellectual and emotional. "Heart," as a figure of speech, is the subject of objective cognition and subjective experience. Mourning in the heart evolves, in rectilinear fashion, from the cognition to the experience. Its point of origin is the honest inspection of

פליטת סופריהם אין ובדיכה (יווא אן הפינ)

אגרא דהספידא דלוני

Z

אף־על־פי שההספד הוא אחת הבחינות של אבלות, שונה הוא בחלותו מן האבלות, המתבטאת בניהוג שבעה ושלושים — בשני דררים.

א. חובת ניהוג שבעה ושלושים חלה על הקרובים בלבד י, בשעה שחיוב ההספד כולל גם את הרחוקים (חכמינו החמירו בעונש

ההתרשלות בהספדו של חכם, ואפילו של סתם אדם כשר). ב. ההספד, בניגוד לאבלות שבעה ושלושים, מופקע מחלותו של ניהוג על-ידי פעולה מסוימת 2. הפעולה החיצונית של הספד והרצאת דברי יגון וקינה זזינה אלא בחינת כלי שעל ידו מתגשמת המטרה — אבלות או אנינות שבלב 2.

ш

המטבע "אבלות או אנינות שבלב" מציין פעולה כפולה שבלית וגם רגשית. "הלב", כשם מושאל, נושא את ההכרה האוב "קטיבית וגם החוויה הסובייקטיבית. אבלות שבלב מתפתחת בקו ישר מן ההכרה אל החוויה. נקודת מוצאה היא ההסתכלות הבלתי־משוחדת באישיותו של הנפטר, בצביונה הסגולי, על כל כשרונותיה, כוחותיה ומידותיה, שמתוכה נולדת הערכת חשיבותו, כיחיד וכאיש החברה, בחייו, וגודל ההפסד שנגרם על ידי העדרו. נקודת תכליתה של האבלות היא ההתחלחלות הנפשית הגמורה של המתאבלים, התפרצותה של חוויית טבל, הנפנית לתפיסת הריקניות והשיממון שבקיום. האדם בכלל, ולכל הטראגיקה הכרוכה באבדן איש והעדר ידיד, בפרט.

A TRIBUTE TO THE REBBITZEN OF TALNE*

pursues a two-fold objective. It seeks, first of all, to make people weep. "Agra de-hespeda daluye — the merit of a funeral oration and toughness. "And Abraham came to mourn for Sarah and of despair and to see the hot tear washing away human cruelty is in raising the voice." The Halakhah did not like to see the egotistical man of a frightening reality which we all like to forget Halakhah, a cathartic experience. It reminds proud, vain and distressed mind when confronted with death is, according to the to weep for her." To mourn, to feel a great sorrow, to be of a dead interred in silent indifference. It wanted to hear the shriek the religious activity of man by having him encounter death. In fact, the reverse is the case. Our religious consciousness has has never been death-centered, that it never tried to motivate always been life-oriented and in-life rooted. Nevertheless, to have - namely, the reality of death. It is true, of course, that Judaism and cleansing; the whole halakhic structure of avelut rests upon man recall what he has been trying hard to forget is redeeming The hesped (funeral oration), an ancient Biblical institution,

Betorato shel R. Meir katuv: tov me'od zeh ha-mavet. A marginal note in the Scroll of R. Meir said that with regards to the assertion of the Bible that "God saw everyhing that He had made and behold it was very good, "tov me'od," the phrase "very good" includes also death.

The second objective is a different one. At this level the hesped

TRADITION: A Journal of Orthodox Thought

turns into kilus, eulogy, informative and instructional. Instead of addressing ourselves, as we do at the first level, to the heart, we try now to contact the mind. We no longer try to arouse emotions. We seek to stimulate thoughts by telling a story. What kind of story? Of course, there is only one story to be told — the life-story of the deceased. This time the oration becomes a portrayal of the person whom we bid farewell forever.

Of course, this description of the function of the hesped is quite paradoxical. The person lived many years in a town, made friends, was active in public affairs, meeting people, talking to them, living, praying and doing things together. Disaster struck and the person died suddenly. Acquaintances and friends assembled to mourn, to pay the last tribute to the person whom they knew very well. So why is it necessary to start de novo and re-introduce a person to old friends?

Yes, it is strange. However, strangeness does not alter a tragic, perhaps a tragi-comical reality, that man or woman until his or her last day on earth remains a sealed book even to his or her chosest friends who supposedly knew him or her well. Anonymity is an integral part of the human existential destiny. Sof davar, hakol nishma — the end of the matter, all is heard (Ecclesiastes 12:13; see Midrash Rabbah). Only at the conclusion of the davar, the human career, only at the end of the life story of the man or woman, do people become inquisitive. Only then do they begin to inquire about him or her. Who was he or she? Only then hakol nishma — all kinds of questions are asked.

C

A while ago people simply did not care. Now they are concerned; now they do care. Yesterday the question could have been easily answered. It could have been addressed directly to him or her. Today we know not of whom to inquire, we know not who is in a position to answer this question. Nevertheless, the Halakhah insisted that the question be raised.

Ħ

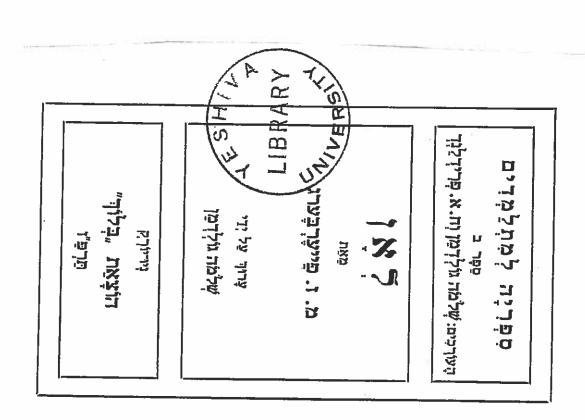
With your permission I wish to ask the strange question which a *maspid* (funeral orator) must address to the grieving congregation: who was the Rebbitzen of Talne, this noble woman who

_ z ~

נְלָה בְשָׁרִיןעוֹרִי שָׁבֵּר צַאָמוֹתָי... בְּמַחֲשַׁבִּים הוֹשִׁיבַנִיºי בְּמַתַּ עוֹלֶם. נָדֵר בַּעָּדִי וְלֹא אַצֵא הָכְבִּי נְחָשִׁתִּי. לב אַרֵב הוֹא לִי אֲרִי בְּמִסְתָּרִים'... אַךְ בְּכָל וֹאת מְאָשֶׁר הוֹא נַ-נָבָר' נוָזָה. אַאת אָשִׁיביי אָליי לְבִּייִי עַלֹּכּּן אַוֹתִילײַ: חַסְדִייִּי ד' בִּילֹא חָמְנֵי. וְנַתוֹן װּלַךְ (קּלְרֵא: "אַנִּי תַּנְבֶּר רָאָה אֵנִי בְּשְׁבָט עָבְרְתוֹ... בְּרִאשׁ כָּל װִאוֹת"י... אִישׁ אִישׁ גַר חַלֶּב בְּיָדוֹ וְסַבֶּר "הַקִּינוֹת" פְּתִיחַ לְפָנִי. הַחַּוֹן יושַׁב עַל אָבָן לְבְּיֵ הָ עֲמוֹד" וְקוֹרֵא מְנְלֵת "אִיבָה" בְּקוֹל נְמוֹךְ וּבְנְמִן מָצְצִיב׳ עַד מְאֹד. הוא מְהְבּוֹנֵן עַל פְּיֵ הַבּיִת. לְרָנֵעִּי. לֹא הַרְחַק מְמָנו יושַׁב אָבִיו, עֵינְיו שְׁקּוְעוֹת בְּחוֹךְ סְפָרוֹ, אַךְ הוּא אֵינוֹ קוֹרָא, דְמְעָה אַחַר דְמְּתְ עָבְּרְ עַבְּה מְנְרוֹנִ עַל הַ-קִינְה"׳ הַנוֹשְׁנָה׳ הַמְּלָאָה בְּתָבִי חֵלֶב וּלְבֶר יְיִנְין שְׁקּוְעוֹת בְּחוֹךְ נְסוּרִים, גַל סוֹעֵר שְׁנְפְרֵד מְחּוֹךְ הַיָם... וְנֵל אֶל נַל קוֹרָא, שֶׁל הָאִישַׁ הַפָּשׁוֹם הַּוָה. בָּל מְלָה הוּא זָרָם שֶׁל נַיְבָּאוֹרָים וְמוֹן... יְם נְדוֹל שָׁל דְמָעוֹת, שֶּל צְרוֹת, מְהָפָּרֵץ עַהָּה מִּגְרוֹנִי יִמְם נָלִילָה, אֵל חִּהְנִי פּנַחְרָ מַתֹּוֹן הַיְנִייִי בַנַנְּל דְּעָנִי יוֹמָם נָלִילָה, אֵל חִהְנִי פּנַּתְרוֹת, שְׁכְּיִ הַנְים לְבָּר נוֹבֶּר וְיִבְּיוֹ יוֹמָם נָלִילָה, אֵל חִהְנִי פּנִּתְרוֹת, שְׁכְּיִב בְּמִים לְבָּר נוֹבָּוֹ דְּעָמִיפִים בְּרָר. בְּיִבּים וְנִים בְּלִילָה, אֵל חִהְנִי פַּבְּיִר עַלְנָפְשׁי עוֹלְלֵיךְ הָעֲמִפִּים לְּבָּר נוֹבָח בְּנִי יוֹמָם נָלִילָה, לְרִאשׁ אַשְּׁבְּרוֹת, שְׁכִּי נִבְּים לְנִים לְבַּיְר נִבְּיוֹ בְּצָּיוֹי עַלְּנָשְׁי עוֹלְלֵיךְ הָעְמִים בָּים לְבִּי בַּבְיוֹר. בְּיִבּיוֹת בְּמִינִי בַּבָּירְ עַלְינְיבִים בְּיִבְים בְּרִיבְיבּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְיים בְּיִבְיוֹל בְּבְיוֹב בְּנִים בְּיִבְים בְּיִבְים בְּנִים בְּיִים בְּבָּים בְּיִים בְּבָּים בְּיִבְיוֹ בְּבְּיוֹים בְּיִבְיוֹים בְּיִים בְּבְּים בְּיִבְים בְּיִבְיוֹ בְּבְיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּשְׁבִּים בְּבָּים בְּיִלְים בְּיִים בְּיִים בְּבְּיִים בְּבָּים בְּיִים בְּבְיוֹלְיבִיים בְּיִים בְּבְּיוֹים בְּיִבְים בְּנִים בְּיִים בְּבְיוֹ בְּבְיוֹבְייִים בְּנִים בְּבִיוֹים בְּבְיוֹבְיים בְּיִנְנִים בְּיִנְים בְּיִים בְּלִילִים בְּיוֹבְיים בְּיוֹים בְּיִים בְּיוֹים בְּעְיוֹים בְּיוֹים בְּבִיים בְּיִי בְּיִים בְּבְיוֹבְייִים בְּיִים בְּבִיים בְּיִים בְּבְיים בְּבִים בְּבְייִים בְּיִים בְּבִיים בְּבְּים בְּבְיוֹים בְּיוֹים בְּבְיוֹים בְּיְבְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיִים בְּבְיוֹים בְּבְיוֹים בְ

הַהְפִלָּה נִנְמְרָה. כָּל הַלְהָל הַנְּוֹל מִשֵׁב עַל הָאָרֶץ.

הָתָפְשִׁי הָתִּיר אָת הַקְבָּל יִשְּרָאֵל, נִכְרָת מֵעַמְיו... ומָה חָפַץ הוא בּוֹזֵד (נִבְּזָל מִקְבָּל יִשְּרָאֵל, נִכְרָת מֵעַמְיו... ומָה חָפַץ הַתְּבּל הָיךְ אָפְשְרוּ לַא, הוא בְּרְאוֹמ הַתִּבּר וֹהָקשָׁר הַנָּה. אָבָל אִיךְ אָפְשְׁרוּ לַא, הוא בְּרְאוֹמ הַתְּבּרוּ עוֹד

רבינו נרשום

מונכם ומופיש פתרון אצר נכוד הפנה כידר הל להיות משיד כיצום כל מי יכנם בליש מולה הל להיות מ' באב בנ' או כו' או כו' לאניו אמרי לאוצר מהיי והל להיות ביצו בל להיות מ' באב בנ' או כו' או כו' או בר' לאני מהרי הוא להיות ביצו מותרון לנכם בחשישי . צ' פי מורך לה אלא הלוק אוד האם לא כינם כל יינבו בליש מו' באב למות מ' באב בנ' או כו' או בי' או בר' לאני מהרי הוא להיות ביצו מותרון לנכם בחשישי . צ' פי באב

") נראה דרל וכנום לברת לאתי בייכ. לרשותם הלא אחד : ליים עלה אניי במאן דכנים בע"ם כם' נאב כן המניה ולמעלה קודון כ' האסק האואל המישי האני קודון נ'י כמסד אסף אמיצם היובוא רשמאל הא דקוני מחזר לבכם כל האסק האואל לעלם לכם אלמים ביתושי האבית מני כמי שמת איננו הלית ליה אלה אינו חלוק ולא מכי ליבוק שי שנת הייש כמד שנת ושננם ליה ולהני שהי יוני אמר א אל ליביה לא היי אשר הידון

פישני דיג לאכול בסעודה המפסקת כדי שלא יתחייבו בזימון אלא כל אחד ישב לבדו ויברך לעצמו: ט יכל זה בסעודה המפסקת שאין דעתו לאכול עוד אחריה סעודת קבע וכשהוא אחר חצות שנות שות של אם היה קודם חצות או אחר חצות (כ) ודעתו לאכול אחריה סעודת קבע אין צריך ליזהר פי מס פים אבל אם היה קודם חצות או אחר חצות (כ) ורכ מוור כם בדברים הללו: הגה ומנהג בכל גלילות אשכנו לאכול סעודה קפועה קודם מנחה (כא) ואח"כ מתפללין מכו המים ב פ"ה מנחה ואוכלים סעודה מפסקם (מהרי"ל) ונוהגין (י) (כב) להרטת קלת בסעודה ראשונה כדי שלא ידיק פי שרים כם ספר להם התענית הואיל ופוסקים מצעוד יום כמו כיו"כ ויש קלת ראיה לוה ממדרש איכה רצתי מיהו מי שיוכל לסגף עצמו ויודע בעצמו שחין המענים מזיק לו ומחמיר על עצמו נקרא קדוש כנ"ל: ד לאם חל ת״ב באחד בשבת או שחל בשבת ונדחה לאחר השבת (כג) אוכל (מ) [ל] בשר ושותה יין בסעודה המפסקת ומעלה על שלחנו אפילו כסעודת שלמה בעת מלכותו (מיהו לריך (יג) להפסיק (כד) מבעוד יוס) (סמ"ק): יא ימי שקבל עליו תענית שני וחמישי כל ימות השנה (כה) ואירע ערב תשעה באב להיות בשני ישאל על נדרו או (כו) ילוה תעניתו * ופורע: הגה והגמונים

שערי תשובה

באר היטב המג"ם נפרי מקנ"ט שכתב שהיה נו סרכל גרוע שלה להפסיד נגדיו מטאר - לה יומנו דלה חשיב קביעות. החרונים עמ"ה: (י) להרצות. רש"ל הש"ע ירבה בסעודה קודם חצות והרבה קדושים מישראל אין אוכלים שום תכשיל בעט"ב כל היום מנחתי ועיין ט"ו ומ"ח: (יח) בשר.

דלה חש להה. מ"מ נרפה כיון שמוחר לישב על השק יש לעשות כן לחוש וכ"ח כתכו דגדול עונס מנשוח בפרע ליודעי חורה ומחן דחש למנהג לדכרי קכלה שכסב מהר"ש: [ד] בשר. עבה"ע ועי מ"ש אח"ו בככ"ש הכאמיו כד אפרים שחולה על המג"א כזה והכיאו נכר"י וכחב דכין כחל

ואסור למנוע אע"ג דאין היוב לאכול בשר בשבח מ"מ כיון שנמנע משום אבל עבירה היא מ"מ ישב בדאגת נפש ולכן לא ישב בסעודה חברים ואם חל מילה באותו שבת יעשה הסעודה קודם מנחה. מ"א: (יב) להפסיק. כחב הבאר היעב אשר לפני ול"ע ברש"י תענית דף כ"ט דכתב דא"ל להפסיק עכ"ל ע"ש. ולא דק דמ"ש רש"י שם אינו מפסיק סעודתו וכו' ר"ל דאינו אוכל סעודה מפסקת אלא מוחר משנה ברורה

ביאור הלכה והבנים מפרכים אומם כמוכם ששל נפייהו ול"ע: * ופורע. ר"ל שממענה אף אם ישנו נ' לא חמנו דלא חשיב קביעות [אחרונים]: ב' (כ) ודעתו שני מסר נכלום שנה זו מכל מין יכול ליתן יום מסר מסם שני דמסר שכיר לאכול אחריה סעודת קבע. מבל מס מוכל ממ"כ רק מכילם ערמי

9

ਬ

(June 1)

מיוי

01.0 g

ושתה חיין (וכרוכו ככל

במיש"ק בתוך התשעה יסים

3 6

₹ 몿

ם, מאת

TOLKE

ਧੁ

חי' מחמיר שלא לעשות אז טיום

אכל גיע כשר בחסעודה

8

ğ

חשנת ועיין כמפר, נמוקי או"ח סי תקנ"א (אין ללפור בערב מ"ב

אתצר"ר אםי כשחל בשבת דם ברברים המותרים

בש"ק חוון לא שינה כלל הכלכושים רק

202

לא נחשב לסעודה כלל וא"כ הסעודה הקודמת היא עיקר הסעודה ני כי והי כונתו דוקה לחלו שהם יתי רטון [פת"ג לקתן נשימן מקפ"ח]: ואפור נאכול בה שני מבשילין: (כא) ואח"כ מתפללין מנחה וכו". כד"מ נשם מהרי"ל אימא שהולכין לביה"מ ומספללין מנחה (מו) ומסתמת מרך ג"כ נהמ"ו מתסלה: (כב) להרבות קצת וכו". ורמים (יו) מתתרונים חין דעתם נותה מה להרטת מתחלה בכמה מידי מבשילין ולהמענג כהם וזהו עיקר סעודמו ואחר מנחה שאינו רעב ואינו למא כלל אוכל לוכר סעודה מפסקם והוא רק כעין סעודם ערשי (ימ) וע"כ יש מהם שאומר שלא יאכל קודם מנחה רק תבשיל אחד ואחר מנחה יאכל עדשים או בינים וכנ"ל ואף שגם זה בכלל מבשיל הוא לא מצטרפי אהדדי. והא"ר כמב להצדיק קצח את המנהג וו"ל אומר אני דכל זמן שהוא מכוין לש"ש בכונת הנ"ל דהיינו שלה יזיק לו המענים? הרשות כידו הכל עכ"פ ירחה כל הדם שלה ישרע עלמו יותר מדחי והסכם עיניו ברחשו כדי שיוכל לאכול אחר התנחה סעודה התפסקת שלא יהא כאכילה גסה ועראי עכ"ל ונסעודה התפסקת יוכל לאכול פח עם חבשיל ולא תצטרפי אהדדי כיון שפירך בהמ"ו וגם המפלל מנסה באמלע: י (בג) אובל בשר. ואסור (יע) למנוע ממנו אע"ג דאין סיוב לאכול בשר בשנם מ"מ כיון שנמנע משום אבל עבירה היא. והנה אף דכתב המחבר כסעודת שלמה מ"מ ישב (כ) בדאבון נפש שלא ינהג בשמשה ולכן לה ישב בסעודה סברים [מ"ה] בספר בכור שור חולק ע"ו ודעהו דמי שרגיל בכל שבה לסעוד סעודה זו עם סבריו ומיודעיו ומונע בשבת זו הו"ל כאבלות פרהסיא. ולכו"ע מותר לאכול עם ב"ד ויכול לברך בזימון כיון שהוא שבת נא"ר] ואם חל מילה (כא) באותו שכת יעשה הסעודה קודם מנחה: (כד) מבעוד יום. היינו (ככ) קודם שקיעה. ווכון להודיע זה להמון שלא יטעו שהוא כשאר שמו: יא (כה) ואירע עט"ב וכר'. וקשה עליו לישב נחענים שני ימים ולילה חחמ: (כו) ילוה תעניתו. כפב המ"ח וחע"ג דכסימן הקס"ם ס"ב כחב דחסור ולוח (כג) בכה"ג הכם (כד) דח"ם בענין חחר שרי (כה) ומהחי טעמה כחבי הגחונים (כו) דח"ל להשלים אף דבעלמה

לבנו והמלך נאנת על בנו וכמרם המלכת יצא הפסס אשר נם מים חיקן שם לו בן יחיד וחפא ומספו חסנחדרין של המלך לשולחו לצלות לנסל כדי שיכנו למני ווסב"ה לעשותו יו"ם ע"ב וחביא רבינו עור סעם משל ע"ו לכלך שווי שותנלה בקרוב בביאנצב"ב שיהי באותו יום וכמבואר בפסימתא רבתי (2000 בכר תככר בסומו) אין משיח בא אלא בס"ב לפי שקבוע אכל בומן חזח ועתיו על זה ושנתחום ביום החוא (ובשמחת ש"ס) שנוכה לסצודת שלכה בשעא מורע דוד ווויונו מורע שלמה דייקא ע"ב עושים כטעודת שלמ"ה בשעתו ליכו פאעצב"ב ועמי מ"ש הרמב"ם במי חסשנות (מ' חלק) כי משוח צרשונו צ"ל בואנצב"ב ועמי מ"ש הרמב"ם במי חסשנות (מ' חלק) כי משוח צרשונו צ"ל הכמחן ושמחה שיש לגו עי"ו שנוכה ב"כ לבנין בית שלישי ומובים כמחדה נם בהוך חבכיות והמיורות כבשחון נמור שזוכה ב"כ לכיאנ"צ ובנין ביחם"ק אמנם בשחל נחול א"א להראות זה הבשחון רשמחה בגלוי ספני האבילות אך כשחל בשכה אשר האבילות אטור כחרט ברבר שכנלוי אודכה כראים או נמרם כם' קרושת לוי מה שאייכין להתחוק ביפי המצוים וכפרם ביום פ"ב (למעורת שלמר בשעתו) מה זו עושה ביום מייב אך הוא שמי מ"ש כמר"ם רסבואר בנסר, רבשבת שחל בו מ"כ עושו סעורה שלישות כסעורת שלשה המבואר בנסר, רבשבת שחל בו מ"כ עושו סעורה שלישות כסעורת שלשה מבשאר שבתות (א) (ועין כסטרו שער יששלר סאמרי חודש תפון אות ס"ו כשחה מייב כשנת חיי יושב ומאוין בטנודה שלישית עם סוד הומירות ואטירת דכרי תורה בתתעורות נורא וכלי שום חיכר טעם גכון למנתג חצריקים שיושבין ומאריכין נסעורה שלישית עםי

חיים ושלום ¥ מנתני חברש תמו CCKYIN Falr

1 世 Ŧ g 뒿

מצותו כדי שיואוהו המלך וחמלכה וישינו

1 | qua Kurshan 29-30 | IF ALL THE SEAS WERE INK

One evening as I sat learning daf yomi on my Romeo and Juliet balcony, I was suddenly transported to fair Verona, where I laid my scene. I imagined Juliet leaning her cheek against her gloved hand as Romeo gazes up at her under cover of darkness. Juliet sighs ("Ay me!"), and Romeo hangs on to her every sound and gesture ("She speaks! O, speak again, bright angel"), wooing her from below in language reminiscent of the Song of Songs, which Shakespeare seems occasionally to invoke ("Stony limits cannot hold love out"). I imagined the balcony as the site of many subsequent late-night trysts, as it is the one place where the lovers can speak freely to one another without risking the wrath of the Montague and Capulet clans. Surely Juliet longs, each day, for night to come, so she can go out on her balcony to speak to Romeo.

And then I imagined that one day, Juliet comes home to find that her parents have boarded up her balcony. Her window is covered with wooden planks fixed crudely to the wall, and pieces of the railing, hacked at with axes and spades, lie strewn on the street below. "Her gates have sunk into the ground, he has smashed her bars to bits" (Lamentations 2:9). Juliet is utterly distraught: how will she see Romeo that evening? How will she communicate with her lover? "See, O Lord, the distress I am in! My heart is in anguish" (Lamentations 1:20). It is not only her balcony she has lost, but the whole elaborate system of semaphores and scheduling that she and her lover have constructed to ensure that they see each other regularly. Juliet wails. "Bitterly she weeps in the night, her cheeks wet with tears. There is none to comfort her of all her friends" (Lamentations 1:2).

The rabbis, in mourning the Temple, were not just mourning a physical edifice but an entire system of connecting with God—one that involved daily sacrifice, fragrant incense, elaborate vestments, and golden trumpets. I, too, felt that I was mourning not just my marriage but all my romantic dreams—dreams that involved late-night roving and star-crossed love. I'm not sure if, after the destruction of the First Temple, the Jews dared hope that there might someday be a second. I only know that in my own life I harbored no such expectations.

נריבה מדוקמי. המם בליכם לה כי כמן ולה כדר יאדה הכיל וגם אין לימו המדליק בטלבים והיים לה כי כמן ולה כדר יאדה הכיל איני המדליק בטלבים והיים לא יום מטטע וייל דודאי מפילין לא יום מטטע וייל דודאי מפילין לא יום מטטע וייל דודאי מפילין הוך מנה בנשרו. ותשום שנים לכם דתשום की व्यवस्ति का उन्ने क्षेत्रक वर्ष שיט מצונ מינול ומגים כסוקשמה לי מפען ופים סמם ומולק מכישם מיין בעכילה שיים דיבוי סיטר: ברישה שלה שמחמב שעב שימרו प्या देवा. प्यादवी टाइंटर ब्याविक יהושע כ"ק לוער משום כ" לליעה

כמברול בשפופרת ולא עוד אלא שאני שונה שלש כאות הלכות בברדת עוה ולא היה ארם ששואלני ברון דבר מעולם ולא עור אלא שאני שונה שלש כאות הלכות ואכרי לה שלשת אלפים הלכות בנמיעת קשואין ולא היה ארם שואלני ברון דבר מעולם הרן שתי ודועותי שהן כשתי ספרי תורה שנגלין היבה תורה לשרתי והדבה תורה לישדתי הדבה תורה לשרתי ולא הסרתי מרבותי אפילו כבלב המלקק מן הים דרבה מרבותי אפילו כבלב המלקק מן הים דרבה תוספן באימור שבות כיון שראו הכמים שרעתי מיושבת עליו נכנסו וישבו לפניז מרזיק ד' אבות א"ל למד באתם א"ל ללמר תורה באנו א"ל תוד עכשיו למה לא באתם א"ל לא היה לנו פנאי אמר להן תמיה אני אם יטוחו מיתה עצמן אמר לו רי עקרנא שלי מהו אמר לו שלך קשה משלחן נמל שתי ורועותיו והניחן על לנו אמר אוי לכם בשיקלין שלו ואותו היום ע"ש היה וגבנם הורקנום בנו לחלוץ תפליו גער בי ויצא בניפה אמי להן לחביריו קסחסה אני ודעת אטו נטרטה היאך מנחין איסור סקילה שדערני של אבא נפרפה אפר להן דערני (a)

שונים מעבד כולמני כולכם משום न द प्रमाद वादाय द्यात्र व्यक्त

תורן עלך ארכע מיתות

למודתני משעתון למודני קוראמים הדקמיע וצורו המינליות ומשקלה אחר אמרו לו "הכידור "הראמים הדקמיע וצורו המינליות ומשקלה קשנה מדו אמר להן הן ממאין ומארתון במה שהן "מנעל שעל גבי האמים מדו אמר להן הוא מאיר רצאה נשמינו במדרה עמר רצי רבי עקרבא מן קיסר ללור היה מבה בכשרו עד שהמי שהוא לאורן מיוז עליו בשורה ואמר "אצ' רכב משהאל ומרשי הדבה מעות יש לי ואין לי שולתני להדצותן אלמא מרכי אליעור נמרה גמרה מרכי אליעור ולא מברה הדר גמרה מרכי יחשע ואמנרה נודאיה היכי עבר הני הואנן הון העושה מעשה היה מרכי יחשע ואמנרה נודאיה היכי עבר הני הואנן הון העושה מעשה היה להקלמר שאני "האמר מרכי "אלא הלמד לעשות היינו בדודך אכור לי רכי למודני בעמיעה קשואין אבורתי דבר אחר נתמלאה כל השדה קשואין אכור לי רכי למורתני נמיעתון לכודני עקורתן אבורתי דבר אחר נתקבען כולן למקום

משום משנה משקו החים בעל הדור בעדה ברבי הרשו ואברה נדהדה הדי עברד הבי הואנן משנה משקו החים בעל הדור בעדה ברבי הרשו ואברה נדהדה הדי עבר הלי הואנן משום משנה משקו החים בעל החוד בעשה הייב של מספר לכל משקו החים בעל הייב של מספר לכל משקו החים בעל הייב הייב של משקו החים בעל הייב של משקו הייב של משקו בעל הייב של הייב

חטרו של שכעלי נגבא מלישא (קי העדר שכרכוה בשטנוקם מרבים השל הלן מלגום הים וחבישין כרבים השל דרך מלגום הים וחבשיין מון: סלו פרו. כמה מהם מיסטי: הום לו כמול: ביחוק ארכע אכות. שנום דמנים תפילין כשנם ליין כאן age

לבקרו, הוא, יושב בקינוף שלו והן

ולמדו ממני: ו"א הפרחי ברבותי בב"ב דובלקבן כון דים. לפי מכתמם שהיסה גדולה אין לעודי שלה למפרים ולקבל שהים פכמה 11 אלא מענו ככלב ישרון מכתמי מסט בו אפר מנו הפרודי ולא קבלי משכמתי למפר את כמולקון מן כים רכן מלמידי לא שמאקר המכטול בשמשרם בעכול אמאקר או ולא השרחי. כלומר לא מספר כוממות לפי שלם שמשתי מורט שננדדין. כשוללין ספר שורה והכתנ

מעם מבם: ששורה. קנה שמפון שמפרן מכאל במים ומעלו נכאל שמפרן מכאל במים ומעלו נכאל ושלא: בבריה עוד. נהלכים מנאמ ממר למי שלה למדמי ממכמעם כי אם נדולים יושר ממני וגם עמש גדולים הש מקרמיים ממכמעם ממני שהיו ממחילה ונו היו ששול משכי חללה נטלי הלעון אנו כדפוס אל מן: הקמיע אנו היו ששון המעלים כנו הקמיע ובר. כדור סלומיים מחוסה עוד ומלאה מחים לחר של איל כחסק קקופים: אמרו לו הכוזור והאיסום כופים שנל ידיכם נמנלו כל כוזיכ נגמים: בנגייעת קשואים. כלכות מיני ter: assign deer oad gialig משל ומשולה מסוכו הער ועיו ספור प्टी कृत्याच अंदराज अर्थ कार. कार दक्ती

לי מקים מבריד מבון מבו בצב מסכב מון מתו בצב מסכב מון מתו

שלך קשה השלואן. מפני שלכך פחום כאלם ואינו שמשפני היים למד פורים כאבס: נטל, כ"א סמי זרושומיו:

the second secon היוקקה כל פני ממוקקה כל פני ממוקקה כל פני ממוקקה כל פני ממוקקה כל פני ממוקף בל פני d land out and a: Lough com क्ष्यंच प्राप्त 4

מעקיבא בן יוסף פעם אחת אני וווא מהלכין

הגרטה ולשנות אמן שיהיו שמורים וכן משמע בדוקלמי גני הן נגייואא ה"מ נאורשון אצל גנעל הכים שטור מני כדי מיים אף כעל הבים כעוך מני כדי מיים אף כעל הבים כעוך מפני שהכל פונים אצל בעל הכים

क्टा यह तेव्य क्टा यह तेव्य

האמרויו בחריה. דקברונו מעל מרמו נדר דגק. כך שנו (1): גלה הומנת מקום הות דלה הי קרשת האל הנו שהומניטיו (כך היי הומנים מקום הות דלה היי היי קרשת והאה מברן למלן:

כא להם יין בתוך רכמון כל אחר ואודי מכוך

な

としていいる

על הפת פטר את הפיפות וכ"ש מעשה רילמא אסיפא פליני רקאמר תנא קמא ברך יעל הפת פטר את הפרטרת על הפיטרת לא פטר את הפת כ"ש אוטרים אף לא מעשה קרוְה: איבעיא לתו כ"ש ארשא פליני או הכי קאמר אם לא כא להם יין כתוך המזון אלא לאחר המזון אודי מכוך לכולם: כוך לעצמו לאחר המוון אחר מבוך לכולם א"ל

ואפי מעשה קדרה גבי לא פטר חיקו: יהוי יושכון כ"? אחר ואחר כו": רמבי אין לא המבו לא ורמינונו יי עשרה שהיו הולכים ברוך אע"פ שכולם אוכלים מכבר אחר כל אחר ואחר מברך לעצמו ישבו לאכול אע"פ שכל אחר ואחר אוכל מכברו אחר מברך לכולם קחני ישבו אע"פ שלא המבו אמר רב נדגון בר מכברו אחר מברך לכולם קחני ישבו אע"פ שלא המבו אמר רב נדגון בר מכרן יתנון האמרי ניול וניכול לחמא ברוך פלן כי נה נפשה דרב אלו מכרי יתנון האמרי ניול וניכול לחמא ברוך פלן כי נה נפשה דרב אלו תלמריו ברוף כי הדרי אמרי ניול וניכול לחמא אנהר דגן בחר דכוכ" יחבי תלמריו ברוף כי הדרי אמרי ניול וניכול לחמא אנהר דגן בחר דכוכ" יחבי וקא מיכעייא להו הסבו דוקא תנן אבל ישנו לא או דילטא כיון דאמרי ניזיל וניכול ריטרא ברובהא פלניזא כי הסבו דמי לא הזה כידיידו קם רב ארא בר ארבה מעשה קדדה גמי לא פטדה או דילטא אטיפא פליני דקתני ברך על הפרטרת לא פטר את הפת 'פת הוא דלא פטר אבל מעשה קדדה פטר ואתו ב"ש למינור קדודו ואתי ב"ש למיטר לא מיבעיא פרפרת דלא פפרה להי פת אלא אפילו

טיצר מברכין פרק ששי

ידי לפירות דהוי מעםי הרום כיון שליט טעל שמי ידי: לרוש יון ובר, לתייג דיון שלפני הכמון פועלי להפכ הוי שני מקאם כ"ש זה שלפניו הוא שלהי הכא כיון שעלי להפכ הוי שני מקאם ולכין לכתן: ה"מ כשאמר מאין ה"מ כשאמר ענרי ע קרווה אורונא הבישה שני. ו"מ כשאמר ענרי בל אחד נשל ידו אחת מפני " כנר הניסה ולם דמי לנופל 2

מורי וכם מנימין לאכול כדי לשמוע

להמא ברוך פלן כדסבו רמי: הסבי אחד מברך: אמר רב לא שנו אלא פת דבעי הסבה ור' יותון אמר אבריירוא ושני להו כיון דאמרי ניול וניכול אסר נה נפשה חדב וברכת מוונא לא נמיינן ער ראחא ודיוא סכא רטא לדו מתניחין אהדר קרעוה לאתוריה וקרע קרעה אחרינא

נום חבר שלפני המוו שליו ואחד בוך לשצמו. לריכון עוד כנכה

שורי זהב יורה דעה קפ הלכות כתובת קעקע וקריחה שפתי כחן

קפ (א) אפר מקלה. פי' אפילו אפר כירם שמוא קפם ומקפקעיו מוקום המכם והרושם נראם בם ארג זמן אפים מותד דמבהו מוכיח עליו ואפילו לאתר שחתם המכה מ"מ ובאד שם רושם המכם: (ב) אבל אם סבח בו'. מדמיים בר' עקיבא בששם כן על ר' אלישור וי"א פ"ל דרכי עקיבא על חורהו של ישרטו. פירוש דקרחם כוא חלוי בשעום וחליט שהפילה המורה בניצות

כשמרות ומצינו שכקילם כתורם בנשים כשמד לשנין גילות הפאות וכל שכן בבל ישרמו שאין חלוי בשערות:

קב א היינו ששורם בו'. וס'ס כותב כלכע החלס וחח"כ שותם במקום לבע. כ"ח: ב על בשרו בו'. ככל מקום שיעשם כן של בשרו הייב ככל מה שיכחוב, מור: ג חבירו הו'. ע"ל סעיף ייל: ד פטור אלא אם כו'. כתכ כיות יוסף והחתונים שלמד ייל: ד פטור אלא אם כו'. הלכות כתובת קעקע וקריחה קפ איסור כתובת קעקע וקריחה על מת: יבר י"ב סעיפים:

בכל ישלמו שמין המני בשלות: א (א)" כתובת קעקע א תיינו (א) ששורם ב על בשרו (b) וממלא מקום השרימה [ב] בחול או דיו או שאר צבעונים הרושמים: ב (ג) באם עושה כן על בשר ג חבירו אותו שנעשה לו ד (נ) פמור אא"כ סייע בדבר: ג מותר ליתן (א) ה (נ) אפר מקלה ז על מכתו: ד ררושם על עברו ישלא יברח פמור (ד) (וניסס (ב) דליממים מים חביר) (ד'ע): :

ה זה השורם בבשרו אינו חייב אא'כ עושה כן ה על מתו או לעבודת כוכבים יאלא שעל מתו חייבים בין ביד בין בכלי ולעבודת כוכבים אינו חייב אלא בכלי: ז' אלא שעל מתו חייבים בין ביד בין בכלי ולעבודת כוכבים אינו חייב אלא בכלי: ז' גדידה ושרימה על מת אסור אפילו שלא בפני המתמו (ה) (כלי מסי' הסור): ז' יש מי שאותר רדוקא שרימה (ב) אבל אם מכה בידו על בשרו עד שרמו שותת מודים בידו ולי מיום מודים בידו או מיום בידו ולי מיום מודים בידו או מיום בידו ולי מיום מודים בידו ולי מיום בידו ולידו ולידו מיום בידו ולידו וליד

לרפותה למכם: ז השורם כו'.
וחינו מחלה מקום ספרינים לכפ:
דן על מחו. כפכיל מחו: ט ועל
צער כו', והב"ח כהב דחימרה
מיסה חיכה איכה הפיי על למר הא
ודלה כב"י: י ויש מי שאוסר.
כשפה כן על כתה חבל הם שפס
כן בפכיל בסורב כלותר חדם נדול
בחות ומלמער על בסורב מוחד.
בחות ומלמער על בסורב מוחד.
בחות היין בכחובה קעקע דינה
ככו. פרישה סשיף ע"ו:

לציום - מבריתו שינה מלטח וכיון לאינה מלטה וכיון לציום - מבריות שינה מלטה לפי מקרה ל מפי והציח כנכרית: פשיפה י דון דלב"ש הקרקת ליבט פשיפה אם חלני פשלת ולב"ני ביון דשתרי לני מויקה ינום אם חלני כשרות לכאני דלא חלילה כאה דר" יושני לקת השנה במום ששם ומייל לחדיית קלי שקרבתו שיי קרשון: דלם שמי שיפור שמום ששם ומייל באישר ששם וממור ושכר טיבנים ושבו במרק

יצרידה ומכורה: ושפש כולים (סכי מתה כמ"ו: פ"ל לכמול

"לקים את ימי הפורים בוכניהם ובנים ודיבה וזיקנו להם והמים? לי כנרגא. והדגם לאי איסרא היוא "הרתון ("בלילה) בית "

אמרייודנן. אמרייודנן.

לא איםרא וייא

לעשת אין עושין איל "אמנא לך אנא איטרא "דאמי רב שמן בר אבא

לפ פעודוו • דובסוע

מכות כנקרין כפרים לת הצנילג לעווום לעווום - ועילה כטיעין כ'

3

לא תעש חבודה על מה איב לימא קרא לא תנודה מאי () תחנודה שמע מנהלהני הא דארא ואימא כוליה להני הוא דארא אם כן לימא קרא לא הנורו מאי לא התנודה שמע מינה חברוי אלי עד באן לא שניה "יסקם שנוננו לעשה מלאבה בעדבי פסחם עד חצות עושין מקם שנהנו שלא

כהב בית יוסף והתחרונים שנתד מסקפת ראש דלקתן כיי קדיא ולפי זה כי היבי דהתם איסורא מייםא איכא אף על פי שלא סייש הים בכלא: דן אפר שקלא מייש הים בעלמא, בית : דן על פכתו . משום מקוח בשביד כוכבים אלא משחם מקוח בשביד כוכבים אלא לישאם מתקוח בשביד כוכבים אלא נאני חולא מתום בשביש במי

נקראת באוד עשר ובשנים עשר ובשלשה עשר ובארבעה עשר וכחמשה הצל ממרחם דכ כא א מספל עשר לא פודה ולא יותר אכר ליה רל לי' יותן איכרי כאן לא תתנהדו הפסכמילם כים אא כנמילם אל ומזן לא תעש אנרות אנרות האילא תתנודה כיבעי ליה לנופיה האבי רהענא " ותמר ושכי סככם ומכז כמק ארת עדוה שלא במקים מצוה ושדא: הלצו מדני משמע ל ומון שנמני סי: בית שבאי ממלים וכי : פשמא לאמיק ברי יודען בן נוי דאבר "בוא ונתקן לדם לצדות שדג חלצות ולא ברית הלל מכשרים: נתייבטי בית הלל מוכלין כו': הא תו למה לי אידי דתגא חלצו תנא נטי נתייבטי תון היום "למנילה הא תו למה לי אידי דתגא חלצו תנא נטי נתייבטי תון היום "למנילה רינח דיכא דינשא מה ואדר כך נשא די לא אתי אימר אחת אשה וחייל אאימר הדצה לא משמע לדו רבא אמר מעטידו אינת אשה קיים כיון דלא אתי איםר אשת את חזיל אאיטר אונת אשה הייא לָה אשח אח אלאנשא וד וארד כך נשא טח

שהיה מה שלו של ריא שבפר עד פרה דמו שתח להך ואמר ברים את דאים למינו דרך המודה היה מלמנו כדאמיינן הזם הרבה משת ים לי חין שלמי כדי הרבה משת ים לי חין שלמי כדי

שמפות ישנים

אל המוכר: לרבון אם הארוסה אל המוכר: לרבון אם הארוסה האן כנו במוכנה (שמח ז) זהר בתולה דכתב המנה הייט נמי אל מטוב לא היצמריך המחוצה אל כמקם מנה ריל ולכל למוכה הוהל 900 מסח סמיף ניי: לאין שה משדע מאים, יש פלי יה סמל נוי מיים פלי מים מאי

3,7%

ופים פנשירין. לפי שלאילתן עלה למרך והדי כמולום מן כתכרי : מחיבתי להדים: פים שפלין - שנובעי להשו לכדים הם כהאלמט מדורקו: ובים שלב שפלין - שנובעי להשר להן הצרבשה לשכאל מלמי כלבות מן כאחן: כ"ם מופלין מן סכמונם. במילחם מלינה דכרונה וכית बक्दा व

פנימיח נורום מלצחר למיסר לרים

וון כייי פיים מונים לי שנות מכנים לי שנות מכנים לי בין מש ללוין מכנים לי מינה מכי מים ממי מינה מכי דוו מינה מכי דוו מינה מכי דוו מינה מכי דוו מורי פיים מצלים: מידי בילבי כלים:

ברים ותב"ש לפי שרי שרישים לכם או של גבי אנו. אנו משאילים כליכם לאניו לבר לאומטים אשם ששם ששלם. לאניו לבר לאומטים אש ששם ששלם. לת: מכלל ואיכם פרומים . בהדם קרוכה ליכם שלה חללה מכין חם קרוכה ליכם : שלין קירושין שופטין ואס או ככת וכני מריות שקו חיבי כריפת ממרים כם כראמרינן כפירקן אפ"ה לא ממעי כ"ה מלישא שברי בואפור חשם הח כיח מליכם שנדיכמו ככ"ם ממורים [כם לכ"כ] לם נפונט כוי. חשים שני האנה תודה אור לה עשלה ווכי החונה לשרה לכונה 8 שמעון בן פויטאי מעטא דבית שמאי דכתיב אלו מסלין ואלו מכשרין לא נמנעו בית שמאי מלישא נשים מביח הללולאבית הל אלו משהרים ואלו משמאין לא נמנעו עושין שדיות אלו על גבי אלו: גבר אמר רבי מבית שמאי כל המדרות והממאות שהיו ככשרון נחייכנו בית שנאי סכשרון ובית הלל פוסלין אנים שאלו "אוסריםואלו כתורון חויה אשת הכת הדצה לאיש מסלין ואלו מבשרין לא נמנעו

בנון אחר הביר בידודה אבר רב ידודה אבר וב ידודה אבר רב ידודה אבר רב ידודה אבר וב ידודה אבר רב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר וב ידודה אבר ובידודה אבר וב ידודה אבר ובידודה הבידודה הבידודה הבידודה בידודה בידודה הבידודה הבידודה הבידודה הבידודה הבידודה בידודה הבידודה הבידודה בידודה הבידודה בידודה בידודה הבידודה בידודה הבידודה בידודה בידודה בידודה בידודה בידוד ודצה מכלל דאיכא פנימית ואמד הדמנא לא חזיה ובית הלל מיבעי להי לכדרכ יהודה אמי רכ "דאמד רכ יהודה אמי רכ

מים" מסל ומשל לייבען בי למילי מים משלים לייבען בי למילי מים משלים לייבען

שירקא (וף שו דים כא פאס) גבי על מת - והא האמריון כשף של חיבו מערה על מת - והא האמריון כשף של חיבו מינות (מהדיין דף שי מש) גצי ר"מ שריה מנה שנת על ר"ח שנפור

ラミスゴ למש עשרה נשים פרע

टच

Ja sien Pla.

ח) אבל יתכן, שהוא אבל ממש, וכמי שמתו מוטל לפניו, ולא שייך בזה עניין אבילות ישנה⁶¹. והוא על פי מה שסיפר הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל, שפעם ביקר אצל הגה"צ רבי נחום זאב זצ"ל, בנו של הסבא מקעלם זצ"ל, ומצאו בוכה על פטירת גיסו הגה"צ רבי צבי הירש ברוידא זצ"ל. והיה זה ככלות ימי הבכי, שאמרו בגמרא⁶² על הפסוק: "אל תבכו למת ואל תנודו לו"⁶³, אל תבכו למת יותר מראי ואל תנודו לו יותר מכשיעור. תמה רבי אליהו, מכיון שרבי נחום זאב היה ידוע כמדקדק מופלג בהלכה. הרגיש בתמיהתו, ואמר: "ההגבלה של ימי הבכי, היא כאשר בוכים למת. אבל אני בוכה על שחסר לי מורה דרך, רב וחבר, ולבכי זה אין שיעור. ולהיפך, ככל שחולפים הימים נוכחים יותר ויותר בחסרון ובאבדן, האבל מתגבר"64.

> נמ: נוים בקשפבו

ם מעדע מים פים שנ שלם היו טעלים פלם שמור ופומר מה דפיי שמם היו טענים מנם פסור ופוטגר מה דפיי שפיר מלה כיים דבתנעל הילו היה שפור לכל ממות נום נום מום מו הרצועות היו לבנות ותקאר אוכני דככת המשכת מענים כיינו המנעל מפרע של מפף :: מפרע של מפף :: מפרע של מפף והרצועום הכל היה שמור (או והייע דממרים בפרק כן סודד (מהירין

כתב לראשון. סמר מכד מל פוס למם, ולא התמה לו. גל מדים מלוטי מכר ושב שור שתע ומששם ב. אובדה בי מרץ של של בי מוס ") מפרט רב לשי ללפינו בי מרץ של מים משט (רית (לו קלומר לולו בשני לקופות לשת משט יבולה לעם משט יבולה

הכונם

מו מי פרו מטל לוכני משמע אוכבי. משמע שלם היו רגילון במועלים מסאר אוכבי. מטג מכלים: כופרא. ממנים כנוסר בענדים: משת שלים שלים שלים משתים לו משת בעדר מעניום מלו (משת כב ושם) דשי כופרא. מיע כלום ליווכר עכשיו: והא הזו תפרי. לשמר

בבא קמא

לא החבה לו. עדה המיוחדת לכפונה: אברה בתובתה. ולה מלים לומר כום רום עשיעי לנעלי דמייכ כוה לה למפנד לרסשון אלם חלי נמרה ומקמם: נפור בי דדי. שומר הגרטת שתוהגן היה נששות כל חם גדישו ושמנין שומר וסססים לפי רני מולה: מדוצי המניא את העצים חייב. למי למי מסרון קמם לם עביד מידי: לבו' צבראנ צבת מכלייים: בוואג קולים:

שליון כילם הגיר להשסירו משמת הודו סיים מסאני אוכמי וקאי בשוקא רנהרדעא אשכחהו דבי ריש גלותא וא"ל מאי שנא הני מסאני אמר להו דקא מאבילנא אירושלים אפרו ליה את חשיבת לאיהאבולי אירושלים סבור יוהרא הוה אתיוה וחבשוה אמר להו נברא רבה אנא אמרו ליה כנא ידעינן אבור להו או אתון בעו בינאי בילתא מי הכקעה ננוכן מהד זה נדישו או אנא איבעי מינייכו מילתא אמרו ליה בעי את אמר להו האי מאן דקץ כופרא מאי משלם אמרו ליה משלם דמי כופרא והא הוו חברי איל משלם דמי חבורי אכור להו והא לאו חמרי שקל מיניה אמרו ליה איכא לן את אמר להו בששים אמרו ליה מאן

אמר כוותיך אמר לדנו הא שמואל חי ובית דינו קיים שדדו קמיה דשמואל אבר להו שפיד קאבר לכו בששים ושבקוהו: ריש אומר אכלה פירות נמורים כר: מים הא דאמר החמטא ייובער בשרה אחר יימלמד ששטין על וב השהה הים מידי דצרך לשהה הני כיון דלא צריכי לשהה בעינייתו בעי שלומי אמר רב הווא בר חייא א"ר ידמיה בר אבא דן רב כרים ופסק הלכתא כריש דן רב כרים דתניא יי בתב לראשון ולא חתבה לו לשני והתמה לו אבדה כתובתה דברי רים רבי יהודה אומר יכולה היא

> . 25] נה) קדומים

וידע פי כרנו ויענישם . הך אם לם יכרנוכו יסשוב ולא ישרם עליו רוח כקדש ולא יודע בדבר ח"ם מה בלע כי נהרוג חם מחיכו חש בברינה וכסיכו אם דמו בחמים זה לא אפשרי דישקכח וברוח כקדש יודע לאכיט ולכן לפי וכמכלנו ונו' :

לה (ז) דיקומו כל בניו וכל בנוחיו לנחמו .

יחכן כי כבר נחמוםו חחד לאחד ולא קבל תנהומין ועחם לבשו לבוש קנאם איך לא החנחם לאהבת כלם כי ידעו באלו מחו כנם היה מחנחם מהם בו . וכראים בחליים כילדים ששם כאחרונה רחל ויוסף.ועמה כשהוא מת אינו מסנחם עמסם ויולאי חלליכם קרוב לש' ונאכפו כלם שנסתפקו שמא ישקב ידם בס:רחגם וע"ז מראם פנים נועמים . ובא כמשנה וימאן להחנחם ונחן סיבה כי ארד אל בני וגו' <u>פי' שסים בוכם גם על פלעו</u>. כי כום לא בחמאו מת שלא כים בר עונשין אבל חמאו כשימוטו ולא יכופר עד כי ירד אחריו לקכר חסו ויבך אומו שככם של פלמו . או אמד ויפך

ואריטים דאלישר היה סה שהיה לגוש

שמורים וממכפה שמורים והיה רולה

שפפר הרפועות יהיו שמורים שלם

יכא פלין כלל לד לבטרים מפרי

מיכמה של ירושלים: ברוב לראשון ולא התמה לו כוי. כפוף מי שסים נשוי (ספסי

אומו אביו בבריו לא פראו עלמן עלכים . או כי פים כי ארד ונו' פכים כן חכם ולו מסרחי כל מה שקבלסי משם ועבר . ועמו היה כל עיוני שכים היום נפבי . ועמם מבב בדד וחדום ופסקם כנבואם ממני ונהבלבלפי ונפסקפי משיונו בחסרונו כמ"ם ומתלמידי יותר מכלם וכינון מנע כפוב ממני ואירא שמא אשנש חכו ויבך אוסו אביו שנסעורר עבכי אל בכי . כחדום רבינו שלמס אסמרוק נפרישתו כ"י . וכמפרבים פירבו דכיו מנהמין חותו דודחי יוסף חי דאם כוח מת כיכ מקכל תנחועין דנגור על סמם שיבסכח מן כלב. וכבסח דחיש מתנחם אף שעבר כמה זמן מוכרת דהוא חי וז'ם ויקומו ונו' לנחמו מטעם וימאן לכסנבם דכיון בחינו מסנחם מוכרה דכוה הי : ויתבד כי ארד ונו' כנומר אם סים כמרון פשוע כן דברסם . אכל עם שאיני מקבל פגהועין אימ טל המיסה בעומה רק על הנששך כי ארד אל בני אבל באולה ומשום הכי הוא שאינו מתנחם:

(()

קפ [4] וראהר שנכר סעודתו יכוך בחים ויש שנהגים להכיד

ור׳ זירא איקלעו לבי ריש גלותא לבתר דסלקי תבא סקסייתו פר

קודם בה'ם שדר להו דיבתנא וכר אלכא שהיו רנילין להסיר השלחן

קודם בח'ם וכתב א'א הרא'ע זיל דאון ראיה משם שהיו לדם שלחנות קפונות כל אחד שלחנו לפנה ולא הדו פסירין השלחן כלפני הסברך אבל אנג שאנו אוכלים כולט על שלחן אחר אין

נכון להכיר רכשה והלהם (ש) עד אהב כהים ויש שנורגים שלוקרים

כל הלחם והמפה וכניחין אותנ לפנה הכברך (ס'א נצרוך לישול ידיו

פירורין (ס'א שאין בהן כויה) ויבאסו במים של נפילח אע'פ שכווער

לאבד הפירורת שאין, בהן בוירג שבא יהא השפש עם הארץ

שמותר להשתמש בשמש עם הארץ ויניה נם פירורין שיש כחן

בהת שאשר לאבדן לכך יכבד תהלה:

השלחן קודם בה'ם וסביאין ראיה מהחיא דרכא

כפ ולארר שנתר סבודתו וכרך ברכת החוק כלותר ולה יפסק בסילוק כפ ורארר שנתר סשונהו יברך כב"ת ויש שנבנים לכסיר השלחן קודם במר סבודת וכרו ברכת החוק במים וכרו ברכת החוק במים וכרו במר סשורה לב"ם הלה מוד להתר מתר סבודת נכרו עד לפני החנרך כסרק כינד חנרכין (מב.) וגם התוספות כתכו שם כלק חיתחד התלמוד וכתב הרח"ש דחין רחיה משתפ שדרכן היה לפלק השולחן קודם כה"ח ולכחורה קשה לתוכב שלנו שחנו מקפידים שלת לפלק הלחם קודם ושתו ביתור השתם שדרכן היה לפלק השלחן קודם בה"ח ולכחורה קשה לחם קודם ושתו ביתיהם נתר

לה ביו מסלקים השלהן מקתי המכרך כו חם מלכני שחר החסוכים לפי שהיה להם שלחנות הטנות וכל תחד היה חוכל על שלחנו חבל תנחנו שרגולים לחכול כולנו על שלח חחד אין נחה לכלק השולחך עד לחחר בהית ש"ב וכ"ב החכדבי ג"ב: הקורם שימול ודון וכנד פנית שלה ובסרו שם פירורין וכו' פד סיף הסיות לפי אלו דנרים (דף נא נכ) נחלקו בים וב"ה על זה וחיפסיקה הלכחה כנחרת כחים הכינו וכחב היד שונה שחה קודם שיבוך) וקודם שימול ידיון: יכבד הבית שלא ישארו שם שחין חנו מהנים ככסין לפסות כן חפני שכיתיהם שהיו מהנים לפלק השלחן קורם ברכה והיו נוסנים ידיקם במקום שדה השולחן שוחד שת דחוכת לתחש שחה יפלו המים על השורים מכל עכשיו שחין מנו נוהגים לסלק השולחן וחנו נופלים בידים הון לשולחן כמקום שמין שם פירורים ליכח לתיחש לתידי וכחט שם התום) דחב"ב

ניכת נתיחן לחנד ניד פירורין שחין ככם כוות מיח קשה לפטוחה כלחת כפרק לל הצשר (קב): ברורין שחין ככם כוות מיח קשה לפטוחה כדחת כפרק לל לא תניף בליהם ... בדול בחוק של"כ חכשין בכין בשפח בה" כל התמרוך זבלתן כתוח בשילהי תניבה (בנ.) עב"ל וכ"כ הרד"א וכ"ב בשנה הלקה (6) וכתב שוד בשבח בשלה המיבה (בנ.) עב"ל וכ"כ הרד"א וכ"ב בשנה הלקה (6) וכתב פוד כשבלי הלקט תפי בחבר רבי שמחה שחשתי ניעם חחר פעם חות אים חחד שה כשנניי המשי החבר רבי שחחה שחשתי כשם חחו עשם יותר חבר החד עם החדינים מכוך להו משכן החדינים הבית החבר החדיב בכשל וכיל נהגו לשלקו בשלח בליה. ושה ששתים אלו כחובים כא ה, ומקבים בבשלח ורש שלח להבות השבל הבים שלח להבות השבל החדיב שחחה אין להלק בין שבת לחול ת"ת בשנתות ורש שלח להבות של ישראל תורה היא :

ירותונן, נפרק מלק יבן מרים כל שמונו משוור פת של שולחט מוט רומה

קב ו/ ראו זו במנון שבתותו יבוך ברכת החוק כנותר ונת יפסק בסלוק
כ"ב ואח"ב יכלק השלחן אם ירצם: ירצע שנוהגין להסיר השלחן זכו כלותר ולח
השיב להו השכקה כיון שכך נכנו חכמי בחלחוד וכתב הרא"ש דאין ראיה
משם וכו 'דלשלם איכא למימר דחיד אחר

נחר סטודה יכרך המכלך כ"ה וחין מבלקין השלחן לפני המכרך דחשיב כפכקה ותו דהגון הוא דלפני המכרך תהא סמפה והלחם על הכלהן כדי שיברך כ"ה של הלחם שלכניו כדמכתש בפרק חלק דעריך לשייר פתיתין כל השלחן וחכיחו כ"ו וח"כ לתנהגינו נמי שחובלין על שלחן אחד אין נכון להכיר כתפה וכו' ויש שטהני פלוקחים כל הלהם והמפה ומניהים אותו לפני המכרך כדי שיהם נרחה וניכר שמכרך של הלחם :-

וצריך ליטול ידינ קודם שיברך פרק הלי דכרים והייתם קדושים אלו מים אחרונים: לבריעו וקודם שישול ודוו וכבד הכיח פלונתת דכ"ם וכ"ה בחשנה ר"ם חלו דברים ומביקנה בנתרה דהלכה כב"ש וְמככדין חת בכית תהלה וחת"ב ניסלין לידים מ"ט דב"ש משום פירוריו פי' ב"ש

סנרי בותר להשתמש נשתש ב"ה ושתה ינית תחת השלכן של החרץ גם פירורין שיש בכם בזית שחסור לחכדן וכשישול ידיו בליהן מתחים ותחברן בידים לכך לריך לכבד הכיות תחלה כלה יכהרו כם כירורין וימהכו במים כל ישילה ודם-דבתקנת פפרי רכיע כתוב וקודם סיטול ידיו יכבד הכית שלא ישהרו שם פירורין שהיין כלם כות ורצע לותר הפ"ם דתכתמה הין שם פירורין שיש נהם בויח הפ"ה לריך פישד משום פירורון שאין ככם כוית מכל כרוב ספרי רבינו כתוב כפתם שלא יבמרו שם פירורין: רבו"עני רכוט אפ"פ שמותר למבד הפירורין שמין נהם כוית. איכא למידק משום השתה בקושיא דלא סבירא ליה דלפיך לבכד משום הששה דקיחרין שיש כהם כזית מלחה דם"ל דפשישה הוה דהשמש ינביהם ולה וכיחם שם פל כחרן וח"כ ח"ב לכבד כקבול פירורין שים כהם כוית מ"כ לתחי קפים ליה

ט"ו מגן רוד אחקפ קפאהלכות הנוהגים בסעודה

כנן אברדם ג'י

ירכבו פל הסירורין וקי לשניות והף פים

שמפסדן כמים של נעינה כון שוין נהם

קפ"ח כג"ל כרור : וכום מיושכ קושיות

התוספות ספכלת דשנת של רש"י דנרים

כחם לסור לחכדן כיד דבהם ביירי

כבתבליכן כתקום פדורסין פליסם כמ"ם

רש" מרלה קרבי ארקן פ"ם : ד שלה

לכבותו.דכקעם תבום בשלחן דומה לבוכח

וכהוכה כתיכ לפ חביף כליהם כרול וכשכה

הין כיכין מוכח וליכה כמו למוכה ולפי וה

דוכה כפכין של ברא צריך לכשותו (שלהן

ארכם) וכלמש כתוכ ראין שכנין כהדיכהם

לחלק כין שכח לחול . כהוכ כשיה שיש

לכבות כפת כשמת כרכת המוון שלה ירהה

נ קשם לפרוח . כ"כ הרכ"י כשם החושי ולים דחמו כ"ה לה חיש לפרוח להכול מחנה חן נריך לפלקה כלל זכן מבחר שמיש כ"י שתכים שלמה להגדי

על ידי רעור השלחן ושני פירורים ונם במקום שמעלין מין מער פרורין (ב) נכנו לכפות הסכין . כב" כ' ספבי כאחר דכרא מקלר יש כארם חדש דין שיביה מנה כל כשלחן שדומםי למוכה שמחריך ימי כחדם דעיכ כחיב לחי חביף פליכם ברול . וספם כי כשם רכים שמחבי לפי שמנם חחד בנים החד לבדכם כדם ירושלים ושכר תורכן הכית ותכף שכין כככם פיכ נכנו לפלקו נשפת נכנם : וכ ב" פמה שמהגין כשכת ויים שלח לכשוחר לפי קפס רכים שמום חין לחלק . ומ'ם מכהגן של ישרול תורה כיה פכ"ל : ולכוך ספם למה פוקשה לי וה דוקה לפפסב רכים שמהם ולה לפשם החתר והפשר דקלמר אפר לפשם ר"ש וכיש לסעיהראשון. דלרים כים הפשר כלה לימר כשנה ו"ע חין המדם נדלר כיכלרל דלמש ריש אתי שכיר כי בנדרם שנול מה היה פתין המעשה כדפרט כשכת שלה ילה הרם כשמול כבפונגר משום ממשם שטים ונורו דוקף כשין במפשה שנששה נשמד משושר הזקלה

וכן כמרק כתרת דינמות שנורו על מי

חקאת וכר מבום מעשה שמים כשפינה ה"ב

ואמלי קממר שיכול ידיו החום אלה פיב דלה קשם לפרות אלה כשדורם פלישם שאכל כר ורכים פופים כום : (ב) ואמו שפלין פי'. ל פרה ז'ל ה'כ אחם אכל אם משליכן לווים שרי וכדהיהה נחצין פכים כהריה והניצ נמוספה שם שמש"י נתים ההדוכם רושכין פל השלחן ורד לכמי אה פלקת נם כומן הזב פים חה כחומו המוס' דקצה להו ליל לכים להוסר כיפוד הכיח כל! הליל וליכ דים שד חילוק כזה דמומן החלפוד היו משלקן השלחן ויש לחם שמה דרין וריך לכבד בנית אלא ספו"ל אף בים פודם דוריך לכבד בכיח אחים שלא

(ב) ואנו נוסלים הירים הוץ לשלחן בבקום שאין שם פירורים וליכא למיחש למידי : ד פ אעיפ שבותר לאכד פירורין שאין בהם כזית מכל שמפסדן נמים של נמינה כיון באין נהם כית לית לן כה ולם יש כהם כית לכור מית לית לן כה ולם יש כהם כית לכור נהכרן הפי לת זורם כליהן כה"ש פיתן נהכרן הפי לת זורם כליהן כה"ש פיתן ונהנו ר שלא לככורון בשבת ויום פוב :

קפא דיני מים אחרונים ובו י סעיפים :

אַ גּ (אַ) ימים אחרונים (פֿ) תְובה : ב נ פום אהרונים אין טשלי על נבי קרקע א אלא (נ) ככדי ספני רוח רעה ששורה עליהם ואם אין לו כלי נושל

על נבי (:) ב עצים דקים וכיוצא כהן : ג'י אין נואלי כחמין ג שהיד (י) נכוית בהם מפני שמפעפעין [פי בממון מו ממי למומים] את הידים ואין : פעבירין את הזוהמא

ר אין צריך ליטול אלא ד עד (כ) פרק שני של אצבעות: ה כ צריך שיטפיל ראשי אצבעותיו לסטה כדי שתרד

וו אם הכסובין רבים עד חמשה מתחילין כן הסברך ואם הם יותר (ב) • כתחילין מן הקפן ונוטלי דרך ישובתן ואין בכברין זה את זה ליפול עד שמניעין ה (נ) (י) להכשה האהרונים וכיון שלא נשארו אלא בפי פ'ז פ'ז

בפודות נכנת ולה יהים לו מים בנכל בכפודם באברה ונופל ידי לנורל ממר במפשם הים כחול פיל נודו כן כחול דוקה ושושיל סיפן קרה פיז בי שכנו מתחיב נככה ולם יש לו שמן פרכ לו יין מתקם כו ידיו ומכרך ככי כפא (א) מים למתורש תוכם . דומרו חכמים אחר כל חכילה חפיב

מוכה לכתף נית לבטוני כה מקבי כה בהם הכל דם עי מדם בהחורם והוח לרך לאטל פפודם אמרת כיום כנון ני

כופתו עבץ' הע"ב: כפא כתכ כיי רים קג'ם ככם מים מים כמבורם שנום מגדוני'

14

אפילו בכולא אוצ לידי סבנה הקונו רבון פייטא עכד רבי צוזק על בעלות ושאנם ואבו אוני מהפושימה אפיל פיה. בית ישראל שבש הדי הוא אוכר כי יכוצא הלל באוינה אנן על כי להביא על העיד או על העודות ההוא בי הפוף בי הוא מדי מקרמה "וידושלים בת אחויי עגלה עדופה הוא ")והדוניא עשרה דברים נאכרו ביודשלים הו אודו כוק בי הפוף מואה צי י) בק מנ: [מתן פני מסת ה"ר פלים מסמום ממים פיו]

אפילו בסילא אוצ לידי סבנה הקונו רבון פייסא עומר רבי צחוק על בעלות האולם האבר אודנו בבי

्र क्षेत्र सक्त यो या राज हर्र संकल्य (ब्लाच ब्ला) तमें केंद्र वो ब्लंच तम् व्लेच स्वा क्रिक्ट वा. 😁) राज्योंक वर्ष प्रत्य कर्य केंद्र वेद केंद्र करा है.

תוספת ישנים

הבקות כדורב רנשבות [e] שי וק מל משר הם וא מף מי · רכ פין ממביל מול :

ושלבין יחפין ומחששטין רגליהן לפי

שבשבעל הומק הרגל ומעמידו על

דשם שלהכדי כום כללי ראוי לכך:

פוליפו בנויפס - דמניה הכה להכל

דכרי הכרות חון מרכר חמד וכן גר

ככח להתנייר וקבל עליו דברי תורה

כדו מדבר חחד חין מקבלין חומ

במשכח בשרות (דף נ:) : מירים -

וסמך על חכמתו שכופו שירגילט

לקבל עליו דלה דמיה הה לחוץ מדבר אחר שנא היה שפר בתורה שבעל פה

אלח שלח היה מחמין שהיח מפי כנבורה יהלל הוכמח שחחר שילחדני

יבמוך שליו: אפיך ליפ - כגון משר"ק: למו עלי קם ממכם - מכין חתה יודע

שוו חלף חו בית אלאשלמדמיך וסמכת עלי דעל פה נמי כמוך על דברי :

סמם סכנין : מקל שהוא אמם הורך ומודים בו חורך הכנין שהיו קוניין

עם האומנין כך וכך אמות בכך וכך

דמים :דפלך פני למכרך למ מפכיד -

ריעך וריע אביך אל משווב (משלי כו)

זה הקב"ה אל העבור על דבריו פהדי

עליך שגאוי שימטר חבירך על דכריך ליל חבירך ממש כנון גולה גנבה נילוף ורוב המנים : פידך - שתר

דברי תורה: פירושם - דהה מילחה

הוא לרעת איזה דבר שנאיי זיל גמור

ומדע : פופר • מלמד מיטקות :

פכפיפי - תיהוני לדכי המלך לפי

הכטד: שלשמן • הגרים הללו: פדר

ולעים - שעל חמונת החדם סומך

להפרים משקרותיו כראוי: חומן -לשון יורשין ועל ידי חשה טלדו יורשין:

מחכמה: פים פולרו - הוח עיקר

החשוב בעיניו לאטר ולעשום כנולה

לוכרון: קכפה פפים - לפי שאדם

לריך להמעסק בדרך ארן שאם אין

כל היום לדרך ארן : כשרים ורכים -

הייט דפת: קב חופמין - ארן מלחה

ומשמרת את הפירות מהחלים:

ופינו פושם למוכרה בדמי חשין

דלאו אונאה היא שהרי שמירתן בכך :

כ" קט:

רבינו חננאל

בשברוי נחשרט כמו שממרין את היונים דכנהדרין (דף כה): פי כאן פלל י כלים כאן הלל ולשון גנאי לנשיא ישרול: פפני פס ראשן של פיג א פיר ושיפ אים בכלים פענטום יביטולה בלנו שחיט שול לישוח חתרינה רחשן של בבליים כצלול שניל : סרופות י רשת: שדרים בין הפולות י והרוח ששם ובנוב בתוך שניהם ובתקום חתר "מפרש תרושות לפון שנולות כית שפנ פלקן וחף כחן הצי חורים בין ספומם י האום מי אבי ח שו שבשם ונגנב בתוך שינהם ובתקים אתר "מפרש תרושות לפין שנולות כית מופג שלהן ואף לאן אני אותר כן ומפני שדרים בין החלים ^{יון את} אתי א שנ אשם אתם בתקום שלא יהא סדק של שינהם ארוך כשלט ויבנס בו החול וכן רגליהם של אפרקיים רחבות שלא ישבשו בכלטי המים ורשתיט והיה איז איז שם קם שבשים שדרים דיו בלמי החות הורה שור ספישים שורים כין כנעי המים תורה אור

שהבורן זה למ והי דע הממכתה משרש במקום אחר (בנא פניכא דף עדי ושם): מכונות זה סור זרעים · מפום מי מי אם שחד מי בי שחד אמונות זה סור זרעים · מפום מי מי אם שחד מי מי אם שחד מי מי א העולמים וצורע:

וסומר

שהמרו זה את זה אמרו כל כי שילך ויקנים את הלל יפול ד' מאות זוו אפר אחר פהם אני אקנימנו אותו היום ע"ש היה והלל חפף את ראשו הלך ועבר על פתח ביתו אכור מי כאן הלל מי כאן הלל נתעמף ויצא לסראתו אמר לו בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול א"ל שאל בני שאל

שיקנים הול ישת (רי משת מושי אמר רץ והיה אמונת עתיך ונו" אמונת או פודר אישום ול אין ואר לא לא: רבא אפר בשעה

מפני מה ראשיהן של בבליים סגלגלות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מפני מסיינים: ישייה שאין להם היות פקרות הלך והכתין שעה אדת חור ואמר כי כאן הלל והפיר פייקו הביה כי כאן הלל נתעפף ויצא לקרארנו אכר לו בני כה אתה מבקש איל ל פיני שייחי היה שאלה יש לי לשאל איל שאל בני שאל מפני מה עיניהן של תרמודיון אמרי א אינא היה כי כאן הלל נתעפף ויצא לקראתו אכר לו בני כזה אתה כובקש א"ל שאלה יש לי לשאל א"ל שאל בני שאל כפני כזה עיניהן של הרכודיין תרופות אמר לו בני שאלה נרולה שאלת מפני שדרין בין החולות הלך רבא אבר הפני ותרופות אמר לו בני שאלה נרולה שאלת מפני שדרין בין החולות האך הבינים את היים והמתין שעה ארת חזור ואמר מי כאן הלל מי כאן הלל נתעפף ויצא לבין שברים בין משה לקראתו א"ל בני מה אתה מבקש א"ל שאלה יש לי לשאול איל שאל בני והיו מחומי קרח שאל כפני מה רגליהם של אפרקיים רחבות א"ל בני שאלה גדולה שאלת מורה וביה דביה שאל מפני שדרין כין בצעי המים אמר לו שאלות הרבה יש לי לשאל ומתירא אני לפיה : במבה במ שמא חבעום נָהְעבף וישב לפניו איל כל שאלות שיש לך לשאול שאל איל אתה הוא הלל שקורן אותר נשיא ישראל איל הן איל אם אתה הוא לא ירבו במותך בישראל א"ל בני מפני מה א"ל מפני שאברתי על ידך ד' ייו מי פי חדבו כאות זוז א"ל הוי זוהיר ברוחך כדי הוא הלל שתאבר על ידו ד' כאות ואינו מו בי פינוסק זה וד' מאת זה והלל לא יקפיד: ת"ר מעשה בנכרי אחר שבא לפני שמאי אמר לו כמה תורות יש לכם אמר לו שתים תורה שבכתב ותורה השתי כל ייף די שבעל פה איל שבכתב אני מאמינך ושבעל פה איני מאמינך גיירני עים שחלמרני תורה שככתב נער כו והוציאו בנויפה בא לפני הלל גייריה יומא קמא איל איב נוד למור אפיך ליה איל והא אחמול לא אמרת לי הבי א"ל לאו עלי דידי קא סמבת דעל פה נמי סמוך עלי: שוב מעשה בנברי אחר שבא לפני שכאי איל ניירני עים שחלמרגי כל התורה כולה כשאני עוכור על רגל אחת דחפי באמת הבנין שבידו בא

לפני "הלל "נייריה אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד זו היא כל (כי מסי ימוח ה התורה כולה ואידך פירושה הוא זיל נמור: שוב מעשה בנכרי אתר "יס (כי וסי סור נויקין. מביםן מוהיר לפרום שם שהיה עובר אחורי בית הבחדש ושמע קול סופר שהיה אוכד °ואלה הבגרים מהיוק ומהחחייב ממון: דמפ - עדיף ימ אשר יעשו חושן ואפוד אטר הללו למי אטרו לו לכהן נדול אטר אותו נכרי בעצכו אלך ואתנייר בשביל שישימוני כהן נחל בא לפני שמאי אמר ליה גיירני על מנת שחשימני כהן גדול דחפו באמת הכנין שבידו בא לפני הלל נייריה איל כלום מעמידין מלך אלא מי שודע מכסיםי מדל מדן מין פורה המוך לקטע שמשלכות לך למוד מכסיםי מלכות הלך וקרא כיון שהגיע "חהור הקרב יומת מחים למורה דנר קטג שלמ ימשך " אמר ליה מקרא זה על מי נאמר איל אפיי על דור מלך ישראל גשא אורו גר קל וחומר בעצמו ומה ישראל שנקראו בנים למקום ומתוך אהבה שאהבם היע הוסן: נפים נישופה · נדנרי בחקרא להם °בני בכורי ישראל כתיב עליהם והוד הקרב יומת גר הקל שבא הכיחים: פכום דבר מפוך דבר י במקלו ובתרמילו על אהת כמה וכמה בא לפני שמאי איל כחום ראוי אני להיות כהן גדול והלא כתיב בתורה והור הקרב יומת בא לפני הלל א"ל ענוותן הלל "ינורו לך ברבות על ראשך שהקרבתני תרת כנפי השכינה לימים נזרוונו שלשתן למקום אחר אמרו קפרנותו של שמאי בקשה למורדנו מן העולם ענווחנותו של הלל קרבנו תחת כנפי השכינה: אמר ריל מאי

דכתיב "והיה אמונת עתיך חומן ישיעות הכמת ודעת ונו" אמונת זה סדר זרעים עתיך זה סדר מועד רומן זה סדר נשים ישועות זהסרד נויקין חבמת זהסדר קרשים ודעת זה סרר מהרות ואפיה °יראת ה' היא אוצרו אמר רבא בשעה שמכניסן ארם לדין אומרים לו "נשאת דונתת באמונה "קבעת עתים לחורה עסקת בפרד צפית לישועה לי כור רוטין לעלייה הלך והעלה לו א"ל עירבת לי בהוקב רוסטון א"ל לאו א"ל מוטב אם לא העליתה: תנא דבי רי "מערב אדם כב דוכפון בכור של תבואה ואינו הושש: אכר רבה בררב הונא כל אדם שיש בו תורה ואין בו יראת

בשעה שמבניםן אדם לדין אים ים לו נשיה ושני ביה היא אצרו אין אי לאלא משל לאדם שאם לשלורו העלה די או מיי יואת היא אצרו אין אי לאלא משל לאדם שאם לשלורו העלה די או איי יואת היא אצרו אין אי לאלא משל לאדם שאם לשלורו העלה די רי און פלפלת ברכם הבנת דבר מרון ביר איין

להקדים זמן התחלת אמירת טל ומטר, והנה למעשה אינו נוגע כלום כדכתבחי במכתבי הראשון בי"ג תשרי שנה זו (אג"מ אר"ח ח"ד ס" י"ז) כי ח"ו לשנות מהמנהג דכלל ישראל אף כשיש קושיות גדולות, אך שיש לחרץ אם אפשר, מדין לימוד התורה.

אבל אמת גם מה שכתבתי שליכא פישיא כלל. כי נוהגין בזה כשמואל כדכארתי שם הטעם. והאכודרהם שהביא כתר"ה הוא ראיה גדולה לזה, שהוא כותב איר שעשו ושיעשו כן לעולם, שהזמן הוא מידם ששים לתקופה שהוא בכ״ב בנובמבר. וכשפעברואר הוא כ״ט יום, הוא בכ"ג בנובמבר. וכוונתו לכ"ב נובמבר דספירת הנוצרים שספרו אז כל הצמים הנוצרים, שהוא כמו שספר עם יוו והרוסים כל השנים, שהוא אליבא דשמואל. כי אליבא דתקופת ר' אדא היו צריכין להתחיל כזמן האבודרהם כשמונה ימים מסודם, שהוא כט"ז נוכמבר. ואף שאוה"ע לא ידעו זה עד ערך ד' מאות שנים מקודם, ולא הסכימו לזה רוב האומות רק עד ערך שתי מאות שנים מסודם. מ"מ האבודרהם הוא ידע זה, ומ"מ כתב דהיו מתחיליו לומר בכ"ב בנובמבר, כמו שמחחילין עתה כל ישראל, דהוא משום דבזה נוהגין כשמואל. ונמצא שבלא מחכוץ הביא ראיה לדברי, ותו לא מידי, דאין להרהר אחר זה אף כדדר קושיא כי יפה נוהגיו.

והנני ידידו מברכו ומוקירו

משה פיינשטיין

סימו ח

ביאור החיוב לצפות לביאת המשיח בכל יום

בעייה ריא ניסן תשל"ט.

מע"כ אהובי כן אחי וחביבי הגאון מוהר"ר יחיאל מיכל פיינשטיין שליט"א

כולכם תעמדו על הברכה לחג כשר ושמח מאד, וגם שנזכה בו עם כל ישראל לגאולה אשר אנחנו מצפים ומחכים תמיד, וגם לבנין בית הבחירה.

ונקיים גם מצוות פסח, אף אם כטומאה, וכששת ימים עוד לקיים ראיה וחגיגה ושמתה בשלמים. וכנבואת מלאכי (ג', א') אשר פתאם יכא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים, אשר יש לפרש, אף כשליכא רמז, דהרי עברז כל הקיצים שאמרו אף גדולי עולם, וא'יכ בכל יזם שיבא הוא פתאם. שהרי לא ידוע שום טעם על עדיפות היזם מהקודמים, שלכן מצד אמונתנו הטהודה יכול לבא בכל רגע ורגע. ולזה משמע שאיכא חיוב לצפות יותר מחשיבות ספק. דהא למ"ד שריכ"ז סובר שבליכא מקדש האיר מזרח מתור (מנחות ס"ח ע"א) ובשביל מחרה יבנה ביהמ"ק אף

שהוא רק כשלא נבנה עד חמיסר, נאסר יום הנף כולו. ואם היה זה רק בחשיבות ספק, והוא גם רק ספק קטן, לא היה שייד למיגזר ולאסור בחדש כל יום הנף.

אלא הוא משום דהחיזב ככל יום ויום לצפוח כעין וודאי שיבא היזם, וממילא כשיבא חמיםר הדי יהיה החיזב לצפות כעין וודאי על כל שעה ושעה שיבנה, שלכן שייך לגזור. ופשוט שאף רנב"י לא יפלוג על זה. אך שמכיון שחזיגן שאיכא ר' יהרה דסובר דכל היום אסור מדינא בליכא מקדש, אמר שגם ריב"ז מדינא אמר, כקושית התום" שם ע"ב ד"ה בשיטת רבי יהודה אמרה. וא"כ חדי יש לנו לצפות כעין וודאי שיבנה ככל שעה ושעה, שפסח בטהרה שוב אי אפשר, אלא בטומאה, אבל עומר בשני כבר אפשר להיות בטהרה, וכן עולת ראיה ושלמי חגיגה ושמחה, שכן יש עלינו לצפות. שלכן ודאי יש לנו לברך בזה (וע"ע לקמן סימו כ"ד סוף אות ז' בעניין זה).

דודכם אוהככם כלו"נ

משה פיינשטיין

סימן מ

גמר ברכה בתוך כדי דיבור לברכת חברו אם
יענה אמן, כתובה שכתבוה ביום והחופה בלילה,
ישיבה על הקרקע בליל תשעה באב, מי שלקח
בשוגג מבית הכנסת חפצים שאינם שלו, אם מותר
למסור גנב לערכאות, ועניינים שונים

בע"ה כ"א אלול תש"מ.

מע"כ ידידי הרה"ג מוזר"ר גבריאל קראוס שליט"א דיון במנטשעסטער.

א. גמר ברבתו אחר ברכת חברו, אכל כתוך כדי דיכור, אם יענה אמן, וכיאור המעם שלא יענה אמן אחר ברכת עצמו, וכשפיים כרכה בשווה עם חברו

הבה, אם לענות אמן מי שגמר ברכחו אחר ברכת חברו, קודם חוך כדי דבור, אם יכול לענות אמן על ברכת חברו, אף שאינו יכול לענות כשסיימו בשווה. וטעם הספק שכתר"ה לא ביאר, הוא אם זה שאין עונין אמן כשמסיימין בשווה הוא מטעם דכיוון ששניהם אומרין אמן הוא בהכרח עונה על ברכת עצמו, ואף שכוונתם דכל אחד הוא על ברכת חברו, אין למיזל בתר כוונה. ובפרט שלשון מגונה, דאיתא גבי העונה אמן אחר ברכת עצמו, שייך יותר לגבי אינשי אחריני, שצריך לעשות באופן שלא יהיה גנאי לגבי דידהי, שהוא רקלפ"מ שנראה, באופן שלא יהיה גנאי לגבי דידהי, שהוא רקלפ"מ שנראה, שלא שייר ענין הכוונה.

ואף שלא מובן לנו כל כך ענין הגנאי כזה. ועיין בתר"י ר"פ שלשה שאכלו (דף ל"ג ע"ב מדפי הר"ף דין תורה ואופרים לו כך דינינו. וייראה לי

שאין עושין כן לגר תושב אלא לעולם דנים לו

בריניהם: וכן ייראה לי שנהגין עם גרי

תושב בדרך ארץ וגמילות חסדים כישראל,

שהרי אנו מצווין להחיותו שני לגר אשר

בשעריך תתננה ואכלה. וזה שאמרו חכמים אין כופלין להן שלום בגרים לא כגר תושב. אפילו

הגרים צוד חכמים לבקר חוליהם, ולקבור

מתיהם עם מתי ישראל, ולפרנס ענייהם בכלל

עניי ישראל, מפני דרכי שלום. הרי נאמר טוב

י"י לכל ורחמיו על כל מעשיו. ונאמר דרביה

נסטה הים כיון שלנו מלודון להתיותו ומבר מושב לנו היה שמנו כלני המשטלו כלון עליו מעקיפין אלנו ודמי כנוו שייר: אמילו הגנים צדו כנוו שייר:

חכמים וכר. ככר כתב רכיט כל דכר

במקומו (כיו כיי סיכ, ממפיע כיו כיו,

ממ פרד פרכן:

ג אל יפלה על דעתך וכר. ולפנין

כן כחיכה הין מפק שהיה מפליקה כין החכמים מקומם לה האמים שהוא

משים וקצמה המנוינו ור' מקיכה

מכללם ולפילו אמר ששלמו מכמים אי מורם ודליין או לא לא מאר כו רבי פקיבא שמא לא כא לפניו דין שישים פקיבא שמא לא כא לפניו דין שישים

3"1 לכועיט

המולך המשיח וכר. כל זכ מנומר מן סנמונים ונדכרי

: מתרכשום ומבדות:

ואמור ע כך דינכם: שהרי מצווין אנו להחיותן וכו'. כנו מתבמר בממון (כ"ו): חה שאפרו חכפים וכר'. כך מתרו בבוף הניחקין (פג.) שממעסקים ככם מפני השנים וכן לפרום מנייהם ולנוקר סוליהם וכשל במוספסל מפמע ובידושלתי (מסים). וכשב עוד ומכל מקום לו שיהו קוברין אופם אלל ממכם:

פריא הפרק הוכ ושמשריו ממועש טובות בבילת תשיסט ולוין לי

לפרע כסם דבר רק כמה שכמב רכים (כים) אל יעלה ברעתך וכו' עד

משמיה דרב וסופר רביע דההים לה מריעל שם ופלט ופרים כי שם מרי ישראל לל מקבר ישראל ללל מתמבקרן נכם לם מלחים הרוגים עם שראל. ומצב הרין דלישנה לא דוקה דהום פרץ בשמלה שמי גרים לבד ישראל דהם אין קוברין רשם אלל לדיק (פסר מג) אלא לימר שמחפפקין

דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום:

פרק אחד עשר

א המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד לישנה הממשלה הראשונה וכונה מקדש ומקבץ נדחי ישראל. וחוורין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם. מקריבין קרבנות ועושין שמטין ויובלות ככל

מצותן האמורה בתורה : וכל מי שאינו מאמין בו או מי שאינו מחכה לביאתו לא בשאר נביאים כלבד הוא כופר אלא בתורה ובמשה רבינו. שהרי תורה העידה עליו שני ושב י"י אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים וכו׳ אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך י״י אלהיך ומשם יקחך והביאך ייי אלהיך וכר. ואלו הדברים המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים:

4 ÿ W ٥ Y 90 ف. (N) V/V 127/V アプアン イソン ひって 17/2 Ŋ 02121V P クレインス

הלכות ראש חודש סימן תכח

כסדרן או חסרים: \$\frac{*} "אלו הימים (ג) *) שהוקבעו בהם ר"ח ולא בזולתם ניסן אגה"ז אייר בגה"ז סיון אגד"ו תמוז אגה"ו אב בדו"ז אלול אבד"ו תשרי בגה"ז (כ) (ד) מרחשון גדו"א כסליו א"ב ג"ד ה"ו טבת אבגד"ו שבט בגדה"ז אדר זבד"ו (ונשטל פֿזל הלפֿטן מדה"ז ושני מזו"ז): \$\frac{*} ניסימן לקביעת המועדים א"ת ב"ש ג"ר ד"ק ה"ץ ו"ף פירוש ביום א' של פסח יהיה לעולם ת"ב וסימן על מצות ומרורים יאכלוהו ביום ב' בו שבועות וכיום ג' בו ר"ה ביום ד' בו קריאת התורה (ה) שהוא שמחת תורה ביום ה' כו צום כפור ביום ו' בו פורים שעבר: ד' לעולם קורין * צו את אהרן קודם פסח בפשוטה ומצורע במעוברת חרץ (ג) (ו) מבה"ח מעוברת (וה"ט מעונת) שקורין אחרי מות קודם הפסח * ולעולם קורין פרשת * במדבר סיני קודם עצרת * ט' באב קודם ואתחנן אתם נצבים קודם ר"ה ולכן כשר"ה (ו) ביום ב"ג שיש שתי שבתות בין ר"ה לסוכות צריכים לחלק נצבים וילך כדי שיקראו וילך בין ר"ה לצום כפור והאזינו בין צ"כ לסוכות וסימן (ח) ב"ג (ד) המלך פת וילך אבל (ט) כשר"ה ביום ה"ו אז אין בין ר"ה לסוכות אלא שבת אחת שקורין בה האזינו אז וילך עם נצבים קודם ר"ה וסימן לפשוטה בין ר"ה לסוכות ולמעוברת סגרו ופתחו" מנו ועצרו צומו וצלו קומו ותקצו: ה"פרשת האזינו (ס) (י) פקדו ופסחו ולמעוברת סגרו ופתחו" מנו ועצרו צומו וצלו קומו ותקצו: ה"פרשת האזינו (ס) (י) פקדו ופסחו ולמעוברת סגרו ופתחו" מנו ועצרו צומו וצלו קומו ותקצו: ה"פרשת האזינו

יבחולה לארץ אינן קורין שרשם השדר וממחצרים עם צכי ארץ ישרי בחוקם

צלק . כצר ראימי צקשר מיקון יששכר שצקוריא כוסגין לעשוח כן לחצר

מקם ובלק גם בשנה זו אבל ברוב מקומות ישראל לא כהגו אלא בממומ המפני . וכלה לי שנעמם הוא דריון שנדמו שלא יכלו להתחבר בכל אומי אחת בחוקת ובבלק לא כלי לשנות מקדר כל השנים שאין שקח הל בשנת ומחברין ממות ומפעי שהחיבור מוכיח והדבר לריך משרי השעה באב הבא אחרייםם שקורין בשבוע שחל בו ואתחכן וסימרין לימו וללו . והפעם הוא אחריים שקורין בשבוע שחל בו ואתחכן וסימרין לימו וללו . והפעם הוא

נשה מתנו הקבים שמקדים שמי שנים לונוענתם כמו שאי בסיעוכם

ישלי פמך לזם דומים דערצם כדאמריכן

ובע" למלוח ערבה ביום ראשון ולידהי שבח משום דלא מוכחא ניילחל

: כאסטי מכ מנל מאר הלעיר יוסף צכמהריר מעה מערארי ולפאר

לשבת סבאם ומולינו נפכדים מבני איי. גכל משבמות עד שי מעום דאמריי בסי במם מדליקון גבי הדלקס נר שבט סבא כמי עבדיק היכר. ההוא סבא ובלבד שלא יקדים סכשיי דלא מנכנא סכא כמי עבדיק היכר שנה וקלליחיה שעלכת נמי רים לאילן הוא מרי שנקים שהעולם ליון בהם להם לישכאל שיהיו קורין קללות שנתיכ קודם עלרת ומפכש מעמה כדאשתכלם ומסכו סיי מנו ועלכו ומעמה משום דחמכינן בשי בני סעיר נוכף חיקן במוקומי וכל עלמן לא שרמו אלא שיהיו קורים במדגר סיכי קודם לעלרס בשנם פשומם כמו מדיע מלוכע אמרי מות קדושים בהכ סנגם עלמו הלאשומם למבר כמה שנשיות הקמוטת א לזו לשלבת אבל בחיל כאוי לעשום כסדר השכים מכו ועלכו · ומיהו יא לשאול מוס בזי לעומכ הולכך הדבר שיהיה להם שהי שבמוס של הססק בון קללוח כדחנן וגעלרח על שירוח האילן וכחבו החוסי שנהגו העולם להשסיל בתרש שבני שאנו משפיקין בשבח אחת ולכך קבשו מכו ועלכו : ובאיי שקכאו אתכי זילמא שכלו קללומים אא"כ כקראים בסמון לאחרים סשכם ודוגמא לדבר כא ומה לא יחברו חוקה וצלק שהם קודם לוומות ומסעי כמו שאט מחברים אותכ אמרו שלא להקדים שיהיו קורין אומם שמי שנמום שאמרו עלא לאמר כן אחם בין קללום לעלרם והוא שי צמדבר סיני וכשם שאמרו עלא לאמר כן נחולם לחרץ כשמו מסח בחמישי שאז ישול יום שני של עלרת ציום השבח 762

 15 xcc.

ושדרו בני ארן יפראל תבני, חל בכררים אחרים וכולם פרורים ולא יפוו אלו עם אלו בתו מנם חג התכות פלח יחול ביום מכת מהמבת המנית מהיח יום ח' של פחח מא בשתפית שכה זו שחתםו לה רבותי יותר מכולם י ואלו הן בשכה שקביעתם כני חובה לחרץ בסררי אחרי ולא ימוו אלו עם או ער אחר כמה סבתות ולא ירעתי הוא פגם בכמה פנית אחרות יקרה כפנה הואת הפרם בין בני ארץ יפראל ובין סבסנית בני ארץ יפר! יקראו בה תורת התכורע ובני אל תזריע ומכורע / ובאמת בהפשתת חשתי העור השפרדים יצו הרי יפוו עם בני חל מהמבת הפלפית ואילך על פי ראפונים קרמוניהם חכמי דורותיםם זצל י ואם יפרירו תזריע ממצורע אמבת ואילך בני אל יהיו שוים עם בני א'י בסרדים עד תשלום כל האנה כלה י זלתה לא יפרירו בני א'י בשנה זו תוריע ממצורע כדי פימסרו להשוות עם בני אל גם עתה כך הנחתי הואיל ועדין מם התופטים היקרתונים בארץ כך עדיין נוהגים צספרי זה כמו ממקורם או כמנהג התושבים כולם היו מהגים בספרי זה תקנתי מכהג אבותיכו וקרמוכינו כיריכו מעולם ופכים קרמוכיות ואכי מה פבבר פררתי כי אם ז' ימים ככתוב בפסוק ובני חל מוסיפין עוד יום פני ואינו עתה לישם אלא הזואת ביניהם היא מה שכבר כתבתי בחדש ניסן שבני אי אין שופים חג הפפח תהפבת השלישית שלאחר הפסח שהיא השכית באל לפי פאינם רוצים להאריך ותנהג תושבי הארץ שלאלהשריד 'נעתה פעם אחרת בשנה המח ליבירה נתקבבו מהשכת הרביעית . ז'ל לפי מהואיל ומסכה שהכיאה תחלת הסיכוי הזה בפנה ולמה לא כהגו בשכה זו להפריר אחרי מות מקרושי כרי שימהרו להפוות עם בני אל בנגעים מתי שבתות היאיל ובחל מקברין ומחכרין שייהם בזו הסניה בשבת אחת אמסתערטים ולו להערירם כמוקם ולא רכו כי אם בהר ובחוקיתי שא זרו זהו כל חכמי חעיר רביתיכו הספררים יכו והסכימו להפרירם והפרירום ושלחו לחכמי חספר בפנה חסה ליכירה נתקבבו כל חכמי העיר בפת תובב וחסכיתו כולם טמוכתערביי בו מקדמוניהם ז'כל פאינם חועפים לזאת י דגראה אחר הפלמת ועצמוכמו סכתבתי למעלה בקביעת בסה בחרם היירי וים קצת מקהלות מעלה גם לחל על הארץ להגריר בני הארץ אחר בני חל יואי הם מעמי אחרי למה המכהג וחין בכון למשות מהעקרים טפלה י ועוד מחם כן ירחה בכך מכותנים משתנהג בעכור בני חל חם כן יהיו בני העקריים כרין נגררין ונטפלין חחר בני בפרק א' מחלכות יום טוב ובפה מהלכות קרום החדם לכך אם בני א'י יסכו פי מח'ילבני בכל שהיא חל הזהדו במנהגאבותיכם בירכם וכתבו הדתבם זל ונפום מכהג אבותיהם ביריהם כראיתא הענין בפא במסכת יום טוב פלחו מתם חסבת שקורם סבועות במנהג הכללעולם בכל השנים הפסוטות מסום מנו ועלרו הספררים יצו סכלפת תובב סמפרירין תוריע ממכורע בפכה זה ואין טעם דין בהר מבחוקותי כרי סיקראו אלו ואלו סרר במרבר סיני בסבת סאחריה ססיא ה ופרורו בני הארץ תוריע מתכורע . לכך ממתונין ער הסכת הפסית ומסרירין. מימסרו להשוות עם בני חל וכבר כתבתי מה סיל טעם למנהג חושבי הארן

BABBBBBBBBBBBBBBBBBBBBB

ספר עיבור שנים

מקון ישישטר

הועתק והוכנס לאינטרנט www.hebrewbooks.org

פ"יחיים תשס"ח ריני וכונהגי התקופות, החדשים והמועדים הקריאות וההפטרות לכל השנה

למה"ר רבי "ששבר בן מה"ר מרדכי בן מוסאן מערכי זצ"ל מגרולי רבי צפת לפני ארבע מאות שנה (בתקופת הכ"י ותאר"י זע"א) ומובא עלידי גדולי הפוסקים האחיונים נושאי הכלים של השלחן ערוך צלום המהדורה השניה (ויניציאה של"ם), הכוללת תוספות והשלמות שנוספו על-ידי המחבר עצמו, הוספות והשלמות שנוספו על-ידי המחבר עצמו,

ועתה מונא לרפום בעיר הקודש ירושלים תובב"א בתוםפת ראשי־פרקים לתולדות המחבר בשנת תשמ"ח לפ"ק

님

ל) (כיל רב יתורה). כ) לכים פרק ו, מכילם מים כל, פסר סרם סמיע, נו [ניסין יג]:

דבלים. שמי דינות דומה כת דומה: כי אבדם מלך ארם וישימם כשבר לדוש: ותדר ותלד כן ויאמר ה' אליו כרא שמו יורשאל. שעמיד אני לוורעם ולורומם כגולה: ארבעה קנינין גרסיטן וכים המקדש אמד מינייהו. קנינין השוכין בעיניו לקרומם קנין לו כפרם שטורם לתנום דבר הסביב לו: שדש מירות. חרשפל דהיינו גולה ולח שמי ולח רוחמה: ישמר להם וגר ונקבעו וגר בעלה גדרם הגלום ורסמסי בטלה גדרם לא רוסמה ואמרתי ללא עמי עמי אסה בטלה גדרם לא עמי: קיפה. קבר הארץ ימים מהם

תורה אוד השלם לידואנים עם כי אם או כי לא נקאור ובשם ורשם עושה

אוכיף עוד ארחם. מע"ג לפורעטממ ארם נישבה קאף [1,7.2 020] को पह प्रका भग एक ואמתוהי מחמה ועיהו פליסה קא בת יבלים והנר וחלי לו בן: הַאבֶּר בֵ אַלְיו מא מוש מואל כי עוד מעם וסכותי מת एक देशकार प्रदेश पा

[7-1 .4 3997] לנים: לעלים אני לנים האינאן בו למא אלפא מנו אנינים אני לניט

בדו שואל:

[20 A 700]

ישראל בנאחם מחולרים כדכמיב שה שנים וארז: (בינשיו ד, ש ० दस्त्राव सर्द स्टार فليعز لدائد فالكد

In an election שם שהעין פונה להפסכל עו: ז מול אַרָּידָם אַישְׁנָה فاخا قد تعمر عظا :0,55

(40m G, G)

[n 2 pers] क ग्रहकार है स्था

tra a ment

[a ,a (1987) त्या अथा व भवा हा अंद गाक्री दी देश, राज स्ट्रम्मा ग्रह्म ध्या प्रमुख् स्ट्रम्मा ग्रह्म ध्या तम् क्ष्म हुए हुए हैं कि क्ष्म करते. स्टब्स

על ידי שממנשמים ברבנות הם ממים: ובה דיפנות. כדיליף לקמיה: בימי שויהו יותם. פיפיה דהרה וכיתי ירכעם כן יוחש מלך ישרמנ: בהן בית אל. כומר לעבו"ם: זְדֶב וְשַׁאַח אַזְּשְׁבּ זוכר מת הרחמים גרסיון: כי לא הול די אחם סאד ישרמל: בהן בית אל. סמר לעט"ם: בוא אידכורי הוא מידכר שם רסמים: כי נשא אשא להם. לפון סליסה מידכר וסיפיה דקרם דלפיל הום: רבי יוחנן אפר פהכא ורחפתי וגר ואמרתי ללא עמי עמי אתה. מומס שלה היו מעמי ידכקו בהם ויהיו לי יהא השביר הקבח לעם: אפילו דור. רשעים שמכיהן יהלני אל מלקינם: מהושע. שנחפם על שהלשין אם ישראל ואף על פי שוחדי עוד וחאד ביו שמעמו: צדקה עשה שפיורן, שלמ האקר נו קרא שקה היו יכוליו לכלומה יותר: יומא היו יכולין לכלומם ימד: יפפד לך תלפיד אי. נהשיכך משוכה: נמא דרומאי. נקנע כע"ו: בדא נחתינו ובדוא פלקינו. כמספנה זו היפה ופוד וחלי פו לאן ספוקים ממיד: הגלה אותן שני כי אקם לא שש אלן ספוקים ממיד: הגלה אותן דבבד. שמין כשדים מכורים כשמר (שובי או שיקה קבם: מומום: שעמוכה כשאול. ויפדס משם מהר כמו שהנטימם מיד ה בנו האשח שמול מפרם: שקרוב לשתם ללשון נוש ברם כושלי תורה, ולח משמכם פורה מהן מהר: לבית אמן. הנרהם מחור ה מבקדה האקר כשרים ינה: כשף שברים. שכחו ביה שבה אל צליו

(שמות יב) וינלני מת מלרים

וכימי רמבעם עלה שישק מלך

מנרים ונטל חם כל החולרום: לציניבב. כנומר דנר פנה רמיסס יזרעאל. פל שם הפחיד שחוש 🖟 דבלים דבה רעה בת דבה רעה ושמואל אמר שמתוקה כפי הכל כדכלה ורכי יותגן 🖁 אמר שהכל דשין בה כרבלה דבר אחר נומר אמר יורבי יהודה שבקשו לגמר ממונן של ישראל בימיה רבי יוחנן אמר כחו ונמרו שנאמר "כי אכדם מלך ארם וישימם כעפר לדוש - ותהר ותלד לו בן ויאמר ה' אליו קרא שכו הרעאל כי עוד מעט ופקדתי את דכוי 🞚

:מונה:

והנלה אותם לבבל. והל דממר כגיטין (דף יו. רמה) רחמנה בטולך הו בטולה דכר משו חלמה בני משו מעלי עפי הייט לכתר דאתו חברי לבכל:

יזרעאל על בית יהוא והשכתי ממלכות בית ישראל a ותהר עוד ותלד כת ויאמר לו קרא שמה לא רוחמה כי לא אוסיף עוד ארחם את כית ישראל כי נשא אשא להם ותהר ותלד בן ויאמר (ה' אליו) קרא שמו לא עמי כי אתם לא עמי ואנכי לא אהיה לכם לאחר שנולדו [לו] שני בנים ובת אחת אמר לו הקב"ה להושע לא היה לך ללמוד ממשה רבך שכיון שדברתי עמו פירש מן האשה אף אתה בדול עצמר ממנה אמר לו רבש"ע יש לי בנים ממנה ואין אני יכול להוציאה ולא לנרשה איל הקביה ומה אתה שאשתך זונה ובגיך [בני] זנונים ואין אתה יודע אם שלך הן אם של אחרים הן כך ישראל שהן בני כני בחוני בני אברהם יצחק ויעקב אחר יומארכעה קנינין שקניתי בעולמי תורה קנין אחר דכתיב הה' קנני ראשית דרכו שמים וארץ קנין אחר דכתיב הקונה שמים וארץ כית המקדש קנין אחד דכתיב זהר זה קנתה ימינו ישראל קנין אחד דכתיב ∘ עם זו קנית ואתה אמרת העבירם באומה אחרת כיון שידע שחמא עמד לבקש רחמים על עצמו אמר לו הקב"ה עד שאתה מבקש רחמים על עצמך בקש רחמים על ישראל שגורתי עליהם שלש גוירות בעבורך עמד ובקש רחמים ובפל גוירה והתחיל לברכן שנאמר היה מספר בני ישראל כחול הים ונו' והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי ונקבצו בני יהודה ובני ישראל יחרו ונר = חרעתיה לי בארץ ורחמתי את לא רוחמה ואמרתי ללא עמי עמי אתה אמר רבי יוחנן אוי לה לרבנות שמקברת את בעליה שאין לך כל נביא ווביא שלא קיפת ארבעה מלכים בימיו שנאמר ז חזון ישעיהו בן אמרץ אשר חזה על יהודה וירושלים ונו' אמר ר' יוהנן מפני מה זכה ירבעם בן יואש מלך ישראל להמנות עם מלכי יהודה מפני שלא קבל לשון הרע על עמום מנלן דאימני דכתיב - דבר ה' אשר היה אל הושע כן בארי בימי עוזיה יותם אחז יחוקיה מלכי יהודה וכימי ירבעם כן יואש מלך ישראל ומנלן דלא קיבל לשון הרע דבתיב זושלה אמציה כהן בית אל אל ירבעם מלך ישראל לאמר קשר עליך וגון וכתיב כי כה בי שי שי שי שי שי שי

אמר עמום בתרב ימות ידבעם וגר אמר חם ושלום אמר אותו צדיק כך ואם אמר מה אעשה לו שבינה אמרה לו אמר ריא אפילו בשעת כעסו של הקב"ה זוכר את הרחמים שנאמר - כי לא אומיף עוד ארחם את בית ישראל לו אמר ר'א אפילו בשעת כעסו של הקב"ה זוכר את הרחמים שנאמר • כי לא אוסיף עוד ארחם את בית ישראל ר' יוסי בר ר' תנינא אמר מהכא כי נשא אשא להם ואמר ר'א לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לכין ישיאל-פילפישי האומות אלא כדי שיתוספו עלידם גרים שנאמר • וורעתיה לי בארץ כלום אדם זורע סאה אלא להכנים כמה ישיפים שנאמר • וורעתיה לי בארץ כלום אדם זורע סאה אלא להכנים כמה האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים שנאמר ∍ חרעתיה לי בארץ כלום אדם זורע סאה אלא להכנים במה לאובות אלא כו יינות של בתוכם על יום שבאם שוה עוד ליינות משום ר' שמעון כן יוחי מאי דכתיב ∍אל הבי או אים אים אים תלשן עבר אל ארוניו פן יקללך ואשמת וכתיב ידור אביו יקלל ואת אמו לא יברך משום דאביו יקלל ואת אס הי הי א אי הי הי הי א הי אטו לא יברך אל תלשן אלא אפילו דור שאביו יקלל ואת אטו לא יברך אל תלשן עבר אל אדוניו מנקן מהושע איר אושעיא מאי דכתיב o צדקת פרוונו בישראל צדקה עשה הקביה בישראל שפורן לבין האומות והיינו הקדיו אל אירקה האיר הדשים ישב שם תני ואלו אנן איתינבו הקדי לא של עד ההוא מינא לרי תנינא אנן מעלינן מינייכו כתיב בבו occ ששת חדשים ישב שם תני ואלו אנן איתינבו הקדי לא של עד הדא מוני ולא קא עבדינן לכו מידי אמר, לו רצונך ימפל לך תלמיד א' נמפל ליה ר' אושעיא איל משום איר מלי: דלא ידעיתו היכי תעבדו תכלינו כולהו ליתנתו נבייכו מאי דאיכא נבייכו קרי לכו מלכותא קמיעתא אטר ליה גפא דרומאי בהא נחתינן ובהא סלקינן: ייתני רבי חייא מאי דכתיב ייאלהים הבין דרכה והוא מייו ייתני הבים ידע את מקומה יודע הקדוש ברוך הוא את ישראל שאינן יכולין לקבל נזירות אבוריות אדום אף יפה על זיהה לפיכך הגלה אותם לבבל ואכר רבי אלעזר לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבבל אלא יהם אני ייביי מפני שעמוקה כשאול שנאבר סמיד שאול אפרם ממות אנאלם רבי הנינא אמר מפני שקרוב לשונם ישוד ייביה: ללשון תורה רבי יוחנן אמר מפני ששיגרן לביה אמן משל לאדם שכעם על אשתו להיכן משגרה לבית אמה והיינו דרבי אלכםנדרי דאמר שלשה חזרו לממעתן אלו הן ישראל כסף מצרים וכתב לוחות ישראל הא ראמרן כסף מצרים דכתיב פויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים על ירושלים ונר כתב הלוחות דכתיב מואשברם לעיניכם תנא לוחות נשכרו ואותיות פורחות עולא אמר כדי שיאכלו

לאלה ושפר שו כו להלו נותבאו נאל ונפלח אלף הפל אל מאלים אל האלים! ושפר פריים ואישה באל אלים מאל אלים אל אלים אל האלה השל אל אל לא לאנים! ושפר פריים או אינים יכול ולאני ושא להלו או לאלים! ושפר פריים אלים אלים אלים אלים אל ה האלים אלים אל אל אל האלים! ושפר פריים או אינים יכול האלים אל יש אלאני האלים אלים אל אלים אל אלים אל האלים אלים אל האלים אל האלים! האלים! האלים! האלים! האלים!

ג (י) [מעשה ברבן שמעון בן גמליאל (י) שהיה מרקר בשמנה אבוקות של אור ולא חיה אחד כהן נוגע בארץ וכשהוא משתחות מניח אצבעו בארץ על נבי הרצמה שותה ועשק וווקף מיד אמר רבי יהושע בן הנגיא (") כל ימי שמחת בית השואכה לא היינו רואים שינה משכימין אנו לתמיד של שחר משם לבית הכנסת משם לבית המדרש משם י) למוספין משם לאכילה ושתייה ומשם י) לבה"מ משם לתמיד של בין הערבים משם לשמחת בית השואכה]:ד (י) [אמר רבי יהודה כל (י) שלא ראה[ח]בדפלסכיון של אלכסנדריא של מצרים לא ראה כבוד לישראל מימיו כמין בסלקי גדולה היתה ספיו לפגים מספיו פעמים הית שם כפלים כיוצאי מצרים ושבעים ואחת קתדראות של זהב היו שם כנגד ע' וא' זקו(')כל אחת י) מעשרים וחמש ריבוא ובימה של עץ באמצע וחון הכנסת עומר ה) והמודרין בידו הוא לקרות והלה מניף במדדין וחיו עונין אמן על כל כרכה וברכה ולא היו יושבין מעורכבין אלא ההביים בפני עצמן וכספיים בפני עצמן ונרדיים בפני עצמן ומרסיים בפני עצמן ונפחיים בפני עצמן וכל כך למה כדי שיהא אכסניא בא ונטפל לאומנתו ומשם פרנסה יוצאה]: ה(^) ולוים בכנורות (ס) [ובנבלים] וכל כלי שיר ס)(^ס)מהן אומרים (תכלים קלד) שיר המעלות הנה ברכו ונוֹי (י) [ישׂ סהן]שהיו אוסרים (מס) שאו ידיכם קדש ונוי וכשנפפרין זה מזה היו אומרים (50) יברכך ה' מציון ונו' וראה בנים ונו' שתי חצוצרות

סוכה (או: החליל פרק חמישי

רברי שדות ותושבחות והלוים בבגורות

וכנכלים ובמצלתים ובחצוצרות ובכלי שיר

בלא מספר על המש עשרה מעלות היורדות

מעזרת ישראל לעורת נשים בנגר חמש עשרה

("מעלות) שבתהלים שעליהן לוים עוברין בבלי שר ואופרים שרה ועפרו שני כהנים בשער העליון שיורד מעורת ישראל לעורת

נשים ושני הצוצרות ביריהן קרא הנבר תקעו והריעו והקעו הגיעו למעלה עשירית תקעו

ודריעו וחקש 🕒 הניעו לעורה חקעו והריעו

וחקש (יהגישו לקרקע חקש ודריש וחקשי) היו תוכעין והולכן עד שבעיען ישער היוצא סכורה הגיעו לשער היוצא ככורה

הפכו פניהן מסורה למערב ואמרו אכוחינו

שהיו במקום הזה אחוריהם אל ההיכל ופניהם

קרמה ומשתחים קרמה לשמש ואנו ליה

עונינו די ידורה אובר היו שנין ואובדין אנו

עין פשום 102

באבוקות של אור שבידיהן ואומרים לפניהם

מינ) וכבור יומל (דף פג): פפליבן פלוים שופדין (בכלי) שיר י לשמחל בים השותנה חבל דוכן לפיר סקרכן חצל במוכח היה: פקשו וסרישו זה שהן לילך למלחים כמים לנישוך וברום השכה (דף יוין) יילף בכל משנט וברום בשכה (דף יוין) יילף בכל משנט מירון רבים: פקמו ופריפו ופקפו י השנטי וכיק מירון רבים: פקמו ופריפו ופקפו י

לחריה ותרושה בחמש : וסיו מוקפין ופולכין. כחלי שלש חתרונום מהריכון מד שמנימין לשער סולה מטורת נפים להד הבית לפישולי

שנה כן נקים טב הבים בקיפוט (פי הי הלים למדרת ויהשנה הגות מטון לענד נמנה שער שמשורם ערול למדרת נשים שמשוית וכן דרך שלייה : פפנו פניסם י למערכ ושיונפשב" ללד העורות ההדיבל לומד דבר זה : שלם לשני מבופים - בבית הרחשן היו ספרין ולה היו פניהם לבים חלה החדיהם

אל היכל ה' ונו' פכוק כוח ביווקחל (ח): שונין שופס י כישלין חיחה כדממרם אנו ליה וניה עינע :

בקוד חלה כעין ירוק כלע"ו כי"ם: [מישמי פין]

יא ב פיי פי בשלים לל שליני של דוכה (בף ב) אלה לשין קרום ידים ורגלים וחרק זי ותקל אין רבי שצכשת ישבם בנהלו: פי ששלים י ב ב פיי פי בשלים שליני של החוב (בף ב) אלה לשין קרום ידים ורגלים וחרק אין ותקל אין רבי שצכשת ישבם בנהלו: פי ששלים י לאו מסי :: מסלון בשור השתי בחובה כים הידים ורגלים וחרק אין הרק הידים אור להם כולהדים בשלים י

מסלין נממוד השתר לדמוכה סמם ואפי שלהן מן הכור מתר קרום מצר הר משקם ליה דיל דשהין סו כחקשת וכתחשת וכאיכת פניהם למעיב וגם בחורה לחבר

נחלה סיחה בל שבעים וחור רכי מסיחריון (רף ב- 2011) פנארי ישוה אותר שכעים (ואיכ היל לעשות רק שלבנים קמרנתות] וממוך עך מרך לפרש שלוחה החורה היסה למישלא שככדר ולא היה מן החשטון

ורים ששפה שבוריו יולף עלף הגי קציל דרכי יוסרה מו דים לצין

ליה וליה עינינו: גבן תוד כי שלא ראה שפרת בית השאבה לא ראה שבודה כיבוי מי שלא ראה ירושלים בתפארות לא ראה כרך נובר מעולם מי שלא ראה בהמדק בבנינו לא ראה בנין מפאר משלם מאי היא אמר אביי האדומא המא הכיח רכ חמרא זה בנין הודרום במאי בניה "אמר (רכא) באבני שישא

פרק בראשונה יומא שני

באלי לחי באותן שום לפיים. תיתה כחא מדי מייתי רב טומן מהכא בר בב מיי פים פשל

כיון דרב ששת מלי דחי לה ואדרבה עשי יש ראיה לרב ששת לה היו מניהן שליהן אלה מכנבר מול אלמה מלכישן איתן בגדי מכאן בדקחתר הכי נמי מסתברה ורב נחתן הינמריך לשניי כדותה בה נשופים מנפה:

במעלה חברים לככם כול משלה כן הביי פיר שלפים במעלה חברים לככם כול משלה בי היי פיר שלפים

לחנים והיט נמי דקאמר רב ששמ בסמוך מנה אמינה לה ולה מייתי מהה דהשל הקלמר ליהו נופיה היצ מסתכרה הצה מהה ליכה נמסמע מינה דייקה כמר וכמר:

נומל מנופח של חדה מהם

מכלן קבה (פירום ריביון" (גיל וף יכופי שפי הצירום הבלכהן הדיום קרדיה מגבעה ניקן ז. דים מקן לפי שהיה רחבה ושל כ"ג מלנמת שסח קצום לפי שסם מרך להניח משלון ולון "וייל לשן שונה לחור ולשון חכמים לחוד דבלשון פורה קרי לשל כ"ג מלנפת בכל דוכחת ובי כסיה דהמרים בפ' קמה דניפין (קי ף) הטר המלנפת והרם העטרה בומן שחלנפת ברחש כיצ ישמה לעשרה בראש כל אדם נסחלקה מלנפת מרחם כ"צ נסחלקה שפרה क्तीय व्यं तेतव

שלם זכו לפיים. כיו מששיםן בנדי קדש שספים כק: דפי פלקפ דפסך כפוסן שוכו . וסבשקה זי בנדי מול ולהלבישן בנדי קדש וקדוני קדם על מכנס חול האחיב שששין מכנס חול ולוכשן למכנס קדם ודיל משום דלעיל מינה איירי בווכן בעבודה דקהגי כאבי ואמר בו ד א אנה :: והתניח כר: פלכישין פוסן פכוסי תורה אור

קדש. כדי שלה ישמה מרומים מאי לאו באתן שוכו לפיים אמר רב דענא בתתויפום : (מכם בנוים . מסס בריהודה אמר רב ששת לא באותן שלא סו מפשו: בפילקי. כית גבוה וכו לפיים הכי נמי מסתברא דאי סיד באותן ששל עלייה: פיים בפורמה . קבונת שובו לפיים לא דוו מנידון עליהן אלא לציו מנו היקף המפישין במורחה היקה: רין מפן חקן. של כ"ד המורה לק סור מכנסים בלבר והתניא *מניין שלא יהא דבר השיכון יושר במערכה: במולאר . ייבייקודים למכנסים חלמוד לומד "ומכנסי בד מנו שקרון נושק ל: פמפנו מספיל. מי יהיו על בשרו האידך הא ליק הבי קרצי עד מגין חשטן הפיים כמו שפירשתי ברחם הפרק: כדקמני רב שמומל

שעודן עליהן בגדי הול מלבישין אוחן מכנסי קרש והיו מפשיפין אותן בנרי רול ולא היו כר יסודם . נקמן בפרק נ' (דף נמ:) פניהון אלא מכנסים בלבר אמר רב ששת כעא אמינא לה דרעיא "לשכת הנזית כמין בסילקי נדולה היתה פיים במורחה וזקן יושב להדלות תפלכת שופלן וטי מלחכתן במערבה ודברנים מקפין ועומרין כפין בבוליאר והסמנה בא ונומל מצופת מראשן ולמה כן מהדרות מצות דקחני כהן של אחר מהן ויודעין שמכעו פיים מתחל ואי סלקא דעתך בבגרי חול מצנפת בבגדי חול כי איבא אין יכרתני רב יהודה בים דוד . שמליט בהן ישיבה שמחמר

ואיתיםא רב שבואל בר ידודה כהן שעשתה

משפת פית שהו המחיקן של כהנים מושות משפת שם לבניהם חשלהם כמון בגדי כהניה

וצל מכלישי שמשחה לי חוש כתוכה לוכשה ושוכד כית מודוך משששת חיי כה מבודק יודר: מין שיכה בשורם. משר כיכנסי שנאמר (דמרים יח) לממוד לשרת דים מרשוין לקשן לה מים לקשן לה מים

לשמול ב ז/ מדול ושילד דוד משי ליכוי

23

ני פנות

המרחק, וקורבה פירושה כלי מרחק. והיכי דענין המצוה הוא מציאות להתקוב הוא הוא גופא דעוכרא של התקרכות. דהילוך פירושו טיעום נמצא בעורה מכל מקום אין ההליכה בגדר הכשר, משום דהילוך בכדי קרבת אלקים ההליכה בעצמה הויא מעשה של התקרבות. ווה הוא וכגון החולך למול את בנו אבל מכל מקום לענין הליכה למקום של דבשעה שאנו דנים לענין קיום מצות תפילה לא הוי אלא חכשר מצוה שבו מתקיימת מצוותה של תפילה) הוי שההליכה לבית הכנפת נהי של קרבת אלקים (מצב זה של קרבת אלקים מצד עצמו ולא מצד שנתבאר לעיל דקדושתו של בית הכנסת חוא מפאת היותו מקום הקורבה, ההליכה היא התעסקות כנוף המצוה ולא כמכשיריה. ומכיון חהחולך אל בית הכנסת "נמשך אחר השי"ת". והיינו כנ"ל דמכיון נב דההולך לבית הכנמת רחוק נומל שכר פסיעות יתירות משום דההליכה לסוכה אינה אלא עצה לקיום המצוח ממילא מכיון דיש לו שחלק המהר"ל דההולך למוכה רחוקה אינו משתכר בהליכתו אף על חםשכה אחר השי"ת, לא נתבפלה צורתה של חםשכה זו על ידי זה רשות, מה שאין כן בהחולך לבית הכנסת דעצם ההליכה הויא מעשה סוכה יותר קרובה הרי כל הפסיעות היתירות אינם אלא פסיעות של שהיתה לו עצה למנוע את עצמו מטרחה יתירה.

> > d

הלא דבר זה נוהג הוא גם בשאר טצוות דלפירוש זה כל הטצוות כולן מלבד תפלה נכללות הן כחיי עולם בטובנו זה.

המחר"ל כספר הנתיכות על הך דמכואר בנמרא דההולך אל כית בנית חכנמת ולכן דוקא בבית חכנמת אמרו כן כי החולך לכית הכנמת נמשך הוא אחרי השי"ת $^{\odot}$ ולנו אין הדברים הקצרים מספיקים סוכות והולך לסוכה הרחוקה אינו משתכר בהליכתו להרחוקה. והסברת בית הכנסת קרוב לביתו. וכתב על זה המהר"ל דמי שיש לו שתי הכנסת הרחוק יקבל שכר פסיעות על המרחק אף על פי שיש לו ג. ובכדי לעמוד על מחלך הדברים יש לנו לחקדים דבריו של דבר זה באח בלשונו של המהר"ל בקיצור נמרץ "מפני שחשי"ת מצוי כין התוכן של קרבת אלקים בעבודת ה' בכלל יהתוכן של קרבת אלקים בעבודת התפילה בפרש. כי בעוד אשר המצב של קרבת אלקים דעבודה להכחרת ענין זה. אלא דהדברים חללו בנויים הם על יסודה של ההבדלה הלכות בדיני התפילה כי לכמה דברים כל זמן שלא עקר את רגליו על ידי יצירת חמצב של קרבת אלקים. ורואים אנו דבר זה מכמה בכלל, נוצר על ידי קיומם של המצוות הנה מצות התפילה מתקייםת יצויר בכהאי גוונא בשאר מצוות. והיינו כמבואר לעיל דקרבת אלקים נגמרה מצותו ובכל זאת הרי הוא עומר לפני המלך עדיין, בודאי דלא לפני המלך מיקרי. והלא ברי הוא כי לאחר שפסק פומיה מתפילה דורי הוא כעומד באמצע התפלה. ולשון הפוסקים כאד דעדיין עומד עצמה מעשה של קרבת אלקים ועל כן צריכים אנו לפעולה מיוחרת כגון עקירת הרגלים לכפל מצב זה של קרבת אלקים הנוצר על ידי דשאר מצוות בקיומן היא גנווה מה שאין כן בתפילה דהויא מצך מעשה התפילה. ובדברי חכמים נקרא דבר זה כלשון נפטר מרכו.

לקיום בית הכנסת. דאין סוף ענינו של בית הכנסת מקום מיוחד לקיום מצוות תפילה אלא סוף ענינו של בית הכנסת מקום מיוחד לקיום מצוות תפילה אלא סוף ענינו ווא בזה שהוא מקום טיוחד לעמידה בפני המלך ומציאות מקום של קרבת אלקים. וכאן הגענו לשרשו של החילוק בין ההליכה לסוכה ובין הליכה לכית הכנסת. דיעוין רישב"א סוכה דעולה לרגל נקרא עוסק במצוה ממש ולא עוסק בהכשר מצוה. יעו"ש. וחזינן מזה דאף על גב דגוף המצוה הוא היותו בהכשר מצוה. יעו"ש. וחזינן מזה דאף על גב דגוף המצוה הוא היותו

(laschel) -12/6 124km

ירושלים

"לשנה הבאה בירושלים" ערי "ירושלים" שבגולה

בדרש - "ירושלים הקטנה" * פרסבורג - "ירושלים דהונגריה"

* סערזיאהעל הקרובה לפרסבורג * ווייצן * קישווארדה

* סערזיאהעל הקרובה לפרסבורג * ווייצן * קישווארדה

* סילאדיקראסנא (Szilagykraszna) * אייונשטאט * יאסי - "ירושלים

דמולדבה" * פשדתורז' בפולין - "ארץ ישראל בזעיר אנפין" * בנדין "ירושלים דזגלמביאה" (Zaglebie) שם האזור) * מאלעניץ בפולין "ירושלים הקטנה" * בוטשאטש - "ירושלים דגליציה" * קרמנצ'וג "ירושלים דאוקראינה" * ליוורנו + "ירושלים הקטנה" * סיאנה

* פיטיליאנו (Pitigliano) * קורפו - "ירושלים קטנה" * איזמיר "ירושלים הקטנה" * קובה (Kuba) - "ירושלים קטנה" * וויניפג "ירושלים דקאנאדה" * בוכארה - "ירושלים קטנה" * וויניפג "ירושלים דקאנאדה" * בוסטון - "ירושלים דאמריקה" * נספח א'

ספר

والله المراو

אשר איון הזיקר חר מתקיפי קמאי חכמי דור דעה של רבוחיע הכדי והארדי זיל רבינו משה כן רכי יהודה מכיר זייל רש מויכתא בעיהיק צפת תי

(المنام، ما ينر)

כוונת אמת ויציב

ויאמר אמת ריציב מלה במלח והוא שבח גדול ונורא ויש בתהלתי ט"ו ווין ואל"ף של אמת ליחד השני שמות שאמרנו. והם כולם תכשיטין לכלה ליחד אותה עם בעלה וחיא מרגניתא דלית בה טימי.

ושמעתי שזה השבח של אמת ויציב שלחו בני הגולה שהיו רחוקים מירושלים ולא היו עם עזרא בכבל ושלח עזרא אחריהם ולא רצו לעלות באמרם שכיון שהיו עהידין להגלות פעם אחרה ובית המקדש עחיר ליחרב" למה לנו להכפיל יגונגו מעם אחרה, טוב לפ לעמוד במקומנו ולעבוד את ה". ושמעתי שהם אנשי טוליטולה והקרובים אליהם וכדי שלא יחזיקו איחם באנשי רשע ומחוסרי אמנה הלילה בחבו להם זה חשכת הגדול, וענין השלשה גליות והגאולות

סור הדורות קבו 251

נפסר אחר אחר עינויים קשים ונפסר בבית הסותר ונות הנ"ס ותאלף שלא למחדי אך בסקום שמלוכלך בצואה לשתר אחנו במעמ יון ולעשות לו ארון שלם סיש נענל בישלאנין ותכריבין והכתינות שמלוכלכין פתמת עינוי ליחן תוך הארון. בתולה בת חשע שנים נפלה וחיה ב' שעות תוח ס' פנחס היווייץ למחרה וללבוש תבריבין כשאר פתים ולעשות ארון שלם מים נעניל בישלאנין ובגדים מלוכלכים להניה בקבר על הארון:

הרא ישים ר יחם שכוש בבתרותו למר בישיבת דגאון מ' פנרום כג'ל כשהיה אב"ד בק"ק פולדא ודיה וה שנת, שים, ואמר בשם רבו הג'ם ואלק בעל מחבר ממ"ע מה ששכיחין גורות בקיק חירסטא יותר משאר כהלות ומרינות כי בתורבן בית ראשון באו ונחישבו בקיק חירםו האחר כלות שבעים שנים גלות בכל הזרו הנולים לירושלים ולא"י זאלו אשר היו בווירסו לא חורו לא"י , וכחבו יושבי ירושלים לאנשי קיק ווירמן שיבאו גם הם לישב כא"ר כרי שוחיו יכולין לעלות בשלש 'רגלים לירושלים שהוא רחוק מאד מחם, ולא השניחו על זה וכתבו תשובה שבו אהם בירושלים דערולה הענחנו נדור פה ירושלים קטנה, כי באחו הפעם היו חשובים סאר בעיני השר והנכרים והיו עשירים נדולים ובעניו זה נתחדש עליהם נוידות יותר סשאר כהלות וסוינות, והצ'ם פנחם הצ'ל פוף יסיו דוור לפראג ודיתן אפלנם ונאון נרול דיוה בקי בכל הש"ם ואשר"ו בע"ם לא נשמע כמודו וסטרוהו כבוד בק"ק פראג וספרו אוהו ל' יום כמי על משח רבינו. מפר מכסס ומים כל"ח זל"ו ח' סימן ח' :

סמן מי

ב"ה יום עש"ק מצורע תרניא לפיק פה קומנא. ספוך לגאולה יעלה מעלה מעלה, כבוד הרב הגדול ביצינא קרישא מגוע תרשישים כשית פויה ישראל נודי בקאצק יציו

אחדשה"ם. לין במעכים חפ לוברי הרמבים בהי מלכים, ולפי דעת הכית העולה מבבל אפר לארן ישראל שובר בעשה. וכוא אים מובן שהרי זה לה כחמר חלה על הרן בכל בפרט ולה על שהר מון לחרן, והמעם כי חתרי בהם נסרבלי כיתי שורח ולח רט לשוב כי לה חשט זהם לשקידה גמורה שלריכים לישב שם כפי נביהת הנביא עד פקידה האחרונה, אכל בני מדיפה כלני קכם מגולי מיסום שנגלי מא"י מס שאר בני הארשם הינם בכלל זה, והוא מנוה גדולה, ונראה שנם בני בכל פשל לאיי בעוד הכיהמיק קיים בבית השני בשגע . אם"כ מא"י לאלי הארטם אינם בכלל זה, ומל שמשש מהר"מ ממשנבורג הוא מממם חשש דרכים ומשרון פרנסה נס מפני המחטקה שביי או כירוש שכומן המכרים מרוסענבורג ס" מחטקת גדולה בין יושבי חרן ישראל דישבי משכם ולרפה בימי הר"ר משה תיקי שכחמורר שור הפעם המחלקת אורות הספר מורה נמרים, אבל בפביל העולה מבכל לאי לים מאן רחם בזה ואיר בוהיו שתוחנה בעוהרת לפובה הן בסננת הדרכים והן מלד פניות ורחי היה מטה גדולה. אמנם גם לפי דעם הרמבץ פחשב ואם למים מים בשיקר כמטים אינו אלא כידושם

ורשונה כחום כשבה בתוך שני לכנום חץ שחם- בחם ירובמיט לא של ביאה ריקנים של שמה וכבר המשים כאמרונים למיע של אכילם מלה כי שיקר הממה היא באכילב, ולקיחם בחישים לשם חנום ובלישה וכאפיי אינם נמר מטום, ומים בודהי מטום נדולם כיל, ושל זה נחמר טמל לחים חסד כפפעלו. גם על הפעולה של מלום מקבל שבר. ונאמר אברי סממי דרך גם על הדרך של שבי מטה יש בו שלימות וחין כפק שהיא מטה גדולה כי הפיבוד כוח חבחלמה דגחולב, ונחמר עוד חקבן עליו לנקבליו ופיין ביבמום דף כ'ד שחין השלינה שורה פחום חשמי רבטם מישראל, ונפרש שהה שרחיע בחשוקה בגדולה כן באנשים פתומי ערך ק בביטוים כן בישרים בלטמם קרוב עדחי בנתטלן רוח בנחולה חברי חלפי שהוא מתוכה

לבורן שכסב מכ"ם כבם מהרי"מ שהציר מזה לפי שאינו מכיבוש בני בכל בימי שורא לא נמקדש או אינה בכלל 'תלום זו, לא כן דעתי טעם, כבר הארכתי בום בקונפרם מיוחר בשנינים הלו ואחר כתצ כבעדל כשכי פנאי השלח לו קוברב מיוחד של פנינים אלו: ירידו הדוב"ם ומכרט בברכם כתצ הבעיל ישראל יהושע חופיק קומנא.

> בשלשה פרקים 60 צין סעפס תענית פרק רביעי

ביניים י כיון דוה מודה לו ביסל חה מודה ע בבחינו ישל: פחר מפום • שבביה שחש שוכב בהן (מפש אן) כ' יהתה דמחייב במתני' בכפיים המעה קמחייב נמי ביכול בפאר משום ורבגן בכרי משתו כופה ולה

ספורת

שחלר משום וכרסניה גבי הבל : שניהנו כו לוסום פסרונות - שביין בחמות ירד משה מן ההל מחלה ושיבר חת הלותות וכיית מתן חת (בריףומדים השבל והן חת הששעים ושלה השפים וכי לתרום נבחדה כם שמנים יום להכעים יום ממד במפלה דכתיב לרים) מידור הי האורים במפלה דכתיב לרים) (דברים ש) ותתנשל לפני כי תרכעים יום ותרבעים לילה ותרבעים יום

'עמד כברחשונה חשוב מי"ו בחמוו עד יום הכשורים והוו להו פחורם יום שנים משרה שנשתיו מתמח (ניג פו) דהות מסר ושלשים דתב ומשפה ועשרים האלול הרי אחד ושבעים ומשעה דמשרי כרי שמונים יום וליל טס (6)השלים כנגר לילו של י"ו חתח בדי

שלמין לילה ויום ובוקר יום כפור (h) יש-נים ירד פהול עברה כחברי ולווע שיש פי היום נקבע ליום כשר למדיע שמאל שי בשרם

בין תנוד לכידיים ואוכל ושתה עליה קיתון של סים ודומה כמי שמתו מומל לפניו תגן החם""מקום שנהגו לעשות מלאכה במ' באב עושין מקום שנהנו שלא לעשות אין עושין ובבל מקום ת'ה במלים רשב"ג אימר לעולם יעשה כל ארם עצמי כתלמיד חכם חניא נמי הבי רשב"ג אוכר לעולם יעשה אדם עצמי כתלמיד חכם כדי שהענה תגיא אידך "רשב"ג אומר כל האוכל ושותה במי באב כאילו אוכל ושותה ביוהיכ ריע אוכר יכל העושה מלאכה בחשעה באב אינו הואה מימן ברכה לעולם וחב"א כל העושה כולאכה בכי באב ואינו כתאבל על ירושלים אינו רואה בשמרתה שנא' * "שמרו את ירושלם ונילו בה כל אוהביה שישו אחה משוש כל המתאבלים עליה מכאן אמרו "כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשכרותה ושאינו מתאבל על ירושלים אינו רואה בשמחתה יין ושוחה יין בל האוכל בשר ושוחה יין בם" באב עליו הכתוב אוםר "ותוה עונותם היאלול מה נמשניה המל נמק ליה על עצמתים: רבי יהודה מדייב בכפיית " כנר נשנה שעלה השלא מי ומ מ' הממה ולא הדו לו הכמים: תניא אמרו לו

לרבי יהודה לרבריך עוברות ומניקות מה

יום וכן נמי כיום הכפורים (נמי) לריך לסשר תבע"י דתוספת יום הכשורים מן התורה כדכתיב (ויקרה ם) מערכ ועד ערכ וכחיכ בענם סיום הוה (שם) אבל מכל מקים אין לחשור לשתות משחכל ששורה משמקת ועדיין הוי היום נדול כדמשמע כירושלמי דר' יוםי היקלם לכנרה חבל בעודה מפסקת חמא לנכי דרים כניסתה והוה ספיד המה ליה החוא רים כניסתא סמוד אצני חמר ליה חבלים ותפסקיה חמר ע חבנת עלי דלח ליתדון הדין גכרה לה חבנת עליה חבל עינול שתית וחכל מכל הבשיל ותכשיל חד פת ושתה מכל הבית חד כשל והכי כלכחה אם עדיין היום גדול להתר שהבל ספודה המששקה תוחה לשתוח מדאמולים מים השילו ערב יוה"כ וכל בכן ערב

: 363 8257 אמר רבא סלכה כתנא דידן ולא הודו לו הכמים - פירום שלון נריך לכפות המשה והאידנה דחישים לכשמים לא מכדים כשיית

בראשית לז וישב

לּג בִּנְךָּ הָוֹא אִם־לְא: וַיַּכִּירָה וַיּאֹמֶּר בְּתְּנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלֻתְּהוּ טְּלָף טֹרַף לֹד יוֹםף: וַיִּקְרַע יְעַקֹב שִּׁמְלֹּתִיו וַיְּשֶּׁם שֵּׁק בְּמָתְנְיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנִוֹ יָמִים רַבִּים: לֹה וַיָּקִמוּ כָל־בָּנִיו וְכָל־בְּנֹתִיו לְנְחֲמֹוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵׁם וַיֹּאמֶר בִּי־אֵרֵד אֶל־בְּנִי

(לה) וכל בנתיו, רבי יהודה⁵² אומר אחיות תאומות נולדו עם כל שבט ושבט ונשאום. רבי נחמיה אומר כנעניות היו, אלא מהו: וכל בנותיו, כלותיו, שאין אדם נמנע מלקרא לחתנו בנו ולכלתו בתו. וימאן להתנחם, אין אדם מקבל תנחומין על החי⁵² וסבור שמת, שעל המת נגזרה גזרה⁵³ שישתכת מן הלב ולא על החי. ארד אל בני, כמו: על בני, והרבה "אל" משמשים בלשון "על": אל שאול ואל בית הדמים (ש"ב כא א) אל הלקח ארון האלהים ואל מות חמיה ואישה (ש"א ד כא). אבל שאלה, כפשוטו לשון

129 OIBC

תורת משה ,אחדות א ביותוו

ויאמר יחודה מה בלע כי כחרוג את אחיכו ובסינו אה דמו ונראה דאיי סוף נוסבת חענית דף לי ע"ב כל חנותחבל על ירושלים זוכה ורואה בשנוחתה, וילים חגוני עפוו"ם רש"י בפקוק ויוואן להתנחם ווכאן דאין מקצלין הכחומין על החי וכן הוא במדרם פי פיד] הכה מם למ יהיי תקוה שירושלים מבנה לנוה וומאבלין עוד. ולא כהכחם עיד זה שלים רצות, דירושלים וציהיוו צכוי לוועלה דק נואחנו נאבד וים תקוח, ואיש כל חנותאבל על ירושלים ולנוה נוהחצלין חלה וודהי שמוכה וכרחה בבכיכה, וחכה חם העצעים היי הורגים את יוםp ע"כ השכינה היתה נוודיע זאת כיעקב אחר קבכת התנחונוין שעברו יוני אבלתו וחי' שורה בשנוחה והיי השכינה שורה עליו, חה שאוורו מה צלע בי נהרוג וכקינו את דננו הייכו צלשון צחנוי׳ ריל וכי אכו יכולים לכסות את דונו הלא חשכינה תגלה לו דצר זה, ועל זה אנור לכו וכנוכרכו וכוי ועיכ לא יקבל תכחונוין דהה על החי אין נוקבלין תכחונוין ויהה בהצלחו וחין השכינה שורה רק מחוך שמחה-של מלוה (כדחיי בשבת דף לי צ'א') ולא תודיעהו הסכיכה שנוכרלו אותו:

10 /2VS /635

וכששון שניהם כווים פ"כ אמר שלא להמאבל כלל א"א שכבר נגורה נזירה שישו אמה משוש :

דאבובו הנאון מהר"מ אלמושנינו זל"ל כ' ששו אמה משוש בלשון דבשמח האיבול הוא שמח השמחה דאילמלא דמחידה להבנות חכרון ירושלי' שולה למובה למשלה לא היי אבל ממעורר בנפשותינו והי' נשכח כמח מלב וא"כ בשמח האיבול שישו אמה והיינו כל המחאבל של ירושלי' זוכר ורואה מתה בשמחחה באיבול הזה. וכיולא בזה שמעתי בשם הגאון החסיד מחלית השקל וא"ל זכור סוכור ומשוח שלי נפשי ואח אשיב אל לבי של השקל אודל. פי' ש"י שאתה ה' זכור תוכור אם ירושלי' למובה שי"ו חשות שלי נפשי בהחשורר אבל האת אשיב אל לבי ש"כ אומיל כי בנה יבנה בב"א ודפח"ח שפתיים יושק:

3237 A10

אלף סט (סרמד) שאררן ממני ידיד נפשי פלזמן סתחיים לפי שקבלת מאכומיך שסוא סמד לאלף סשבישי עם סכנסת שבת סעולם שכלו מנוחם וק"ל א"כ סודיקים וחסידי עליון אשר עתו על קדושת שמו בגלות לא יראו בעובסן

בל ישראל ולא ישממו בשמחמן:

רגישו בך, כל יתי סייסי מלפער על דבר זה עד שראיסי דברי

הריעב"א ז"ל בשם רבותיו ל"ל דאיכה סרי חחיות

אחת פרסים ללדיקים שמפו בגלות והיא סעובה לביאת המשיח ויזכן
לכל ימות המשיח בגוף ויפש ויראו בעובתן של ישראל ובברין הבית

וישמחו בשמחם חלף עבודמם וכו' וא' כללית והיא סעוכה להכנסת
שכת כאשר קבלתי והוא נקרא עולם התחייה ועליה נאמר ורבים
מישיר אדמת עפר יקיאן וכו':

קסג

וביאור אומרו תשמרו להקריב לי במועדו. י"ל דנכלל בזה גם מלשון ואביו שמר את הדבר (בראשית לז), וברש"י ממתין ומצפה מתי יבא. והתורה הק' שהיא נצחית מרמות בזה על זמן החורבן, שכאשר בטלה עבודת הקרבנות בפועל שהיא השורש של עבודת ה', העבודה בבחי' תשמרו, שהיא ההשתוקקות שכלל ישראל משתוקקים לעבודת הקרבנות וממתין ומצפה מתי יבא, שהענין הסגולי של הקרבנות שהוא סגולה לכל עניני, עבודת ה' מתקיים בזמה"ז בכך שישראל מצפים להקריב הקרבנות ועי"ז ממשיכים את אור הקרבנות. וזהו ענין תפילות המוספין של ימים טובים שאומרים בהם את קרבנות היום ומתפללים בהשתוקקות גדולה להקריבם שם, שהרי זה כאילו הקריבו את הקרבן. וכמו שאמר הרה"ק מאפטא זי"ע לאחד שבא לפניו והשיח את לבו על צרותיו, והתרשם שאין הצדיק לוקת כ"כ את דאגותיו ללבו, והרגיש בזה הצדיק ואמר לו, על מה שלא הקריבו היום את קרבן התמיד אינני רואה עליך שאתה דואג, רק את דאגתך שלך אתה דואג. דהיינו שלו יש דאגה כבדה יותר. וזהו ענין ספר שיר השירים שכתב רש"י שהוא שיר שכנסת ישראל אומרת בגלותה ובאלמנותה, שכל שיר השירים הוא השתוקקות לאלקות, וזו העבודה

בגלותה, עבודה של השתוקקות.

וזה ענין ימי בין המצרים, שהם ימי השתוקקות שבהם משתוקקים ישראל ומצפים לישועה. וימים אלו מסייעים לבנין בית המקדש. וכמו שאחז"ל (מנחות קי.) כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה וכל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, שלא אמרו כל הלומד אלא כל העוסק, ששם כל עסקו בזה ומשתוקק וממתין מתי יבוא לידי ואקיימנו, אז הר"ז כאילו הקריב עולה, שבזה ממשיך את ההארות והקדושה של הקרבנות. וצדיקים אמרו שכ"ב ימי בין המצרים הם כנגד כ"ב הימים הק', ימים נוראים וחג הסוכות ושמ"ע, ועד"מ כשמציירים ציור, עושים קודם רקע שחור כדי שיוכלו אח"כ לצייר עליו בכל הצבעים, עד"ז ימי בין המצרים הם בחי' הרקע השחור לימים הקדושים. ויבואר על פי הדברים, שהם זמן של השתוקקות לאלקות, יש השתוקקות כללית ויש ההשתוקקות הפרטית של כל יהודי לגאולת נפשו בהרגשת אלקותו ית', וזה בחי' הרקע השחור שעליו מאירים כל הגוונים. וזהו גם ענין תשעה באב שהבכיה בו אינה בכיה לשם בכיה, אלא בכיה של השתוקקות. וזה ממשיך את בנין בית המקדש.

ממות

לא יחל דברו

איש כי ידור נדר לה' או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו לא יחל דברו ככל היוצא מפין יעשה. וברש"י, לא יחל דברו כמו לא יחלל דברו, לא יעשה דבריו חולין. ומקשים בזה על אומרו בלשון לא יחל

דברו, שהיה צ"ל לא יעבור על דברו, ומדוע נכתב בלשון זה שלא יעשה דבריו חולין. כן צ"ב ע"ד העבודה מה שחוזר ואומר ככל היוצא מפיו יעשה, שהוא מיותר לכאורה. ועצם ענין נדר צ"ב איך